శ్రీరస్తు

రామానందగురుబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్వినుకొండ పురవరాధీశ్వర సీతారాఘవేశ్వరచరణకమలసేవానిరతుండును
శ్రీరామానందయోగీశ్వర ప్రియశిష్యుండును సంగీతసాహిత్యవిద్యా
ప్రవీణుండును మార్కండేయగోత్రపవిత్రుండగు

శ్రీమత్కోడికంటి వెలిగొండదాసునిచే

భక్తిజ్ఞానవైరాగ్యములను బోధించునట్లుగా రచియింపబడిన

జ్ఞానానందసుబోధిని.

ఈ గ్రంథము శ్రీమదుభయవేదాంతప్రవర్తకులగు
శ్రీమాఢభూష్యాండవటికంటి తిరుమలరామానుజాచార్యులవారిచే
పరిష్కరింపబడి

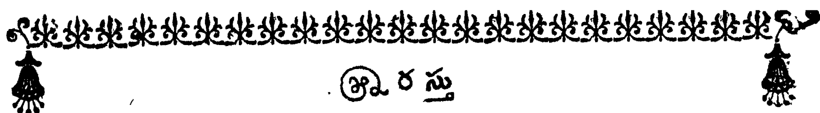
శ్రీ గుడివాడ వెంకట నరసింహముగారి ద్రవ్యసహాయమువల్ల

వాణీముద్రాక్షరశాలయందు
ముద్రింపబడియె.

బెజవాడ

1900

శ్రీ రామానందయోగీశ్వరులు భక్తబృందసహితం. కౌలిగొండదాసు.

శ్రీరస్తు

శ్రీ రామానందగురవే నమః

జ్ఞానానందసుబోధిని.

ఉత్పలమాల.

శ్రీసముదారమంచితమచింత్యమనంతమమేయమవ్యయం। బైసచరా
చరసృష్టికృతికాదియుమధ్యమమంతమున్ మహా। భాసురలీలజేయుచుస్వభక్తు
లబ్రోవగరామయోగిహృ। ద్వాసితదివ్యతత్త్వమయిభాసిలునక్షరముంభ
జించెదన్॥

కందము.

ఘనపూర్వజలధితీరం- బుననొకపురమమరువంగవోలనుపేరన్। దనరా
రునందుగలడొక- డనగుడుతద్దివ్యకథమహాత్మ్యములువినుడీ॥

ఉత్పలమాల.

శ్రీనలినోద్భవుండమరసేవ్యుడుసచ్చరితుండుబ్రహ్మదా। మానసమం
దుగాంచెఘనమానసులన్ సనకాదులన్ మహా।నూనతపోబలాన్వితులనొయ్యె
నతత్సనకుండుగాంచెశ్రీ। సానకగోత్రమున్ దురితజాలపవిత్రమునాత్మశ
క్తి జేన్॥

ద్విపద.

ఆమహాత్ముండునాదివ్యగోత్రవారాసి। హిమకరుండనుబోలి నెలమిజన్మిం
చె। అక్షయాచార్యదాస్యాహ్లాదకరుడు। లక్ష్మీకరుడు దేసులక్ష్మణాఖ్యుండు।
ధరవిశిష్టాద్వైతతత్త్వసంవేది। పరమార్థదివ్యవిజ్ఞానభాసురుడు। పరతంత్ర
సముదారభక్తియుక్తుండు। గురుతరద్వయనైష్ఠికోల్లాసశీలి। డామహాత్మ
నికాంతయగణితస్వాంత। భామాజనస్తోత్రపరమపవిత్ర। శ్రీపిచ్చమాంబ
యన్ జెల్వొందుసాధ్వి।కాపూర్ణపూర్వపుణ్యాధికంబునను।అరలేనిమతివెం
కటప్పయ్యశ్రేష్ఠి। నెరిధర్మశీలుడౌనిలబాలిశ్రేష్ఠి। మననసంభోగిరామానం
దయోగి। అనఘుండునుదయవర్ణనపుణ్యశాలి। రాజితాచారుండురామాను
జయ్య। భ్రాజత్కృపాశాలివరదరాజయ్య। పరతత్త్వసంవేదిపార్థసారథి
యు। పరధర్మయుతుడునుబ్రహ్మణ్యశ్రేష్ఠి। యనఁనొప్పసైనమందుప్రాత్మ
జులందు। ఘనుడురామానందఘనయోగివరుడు॥

సీసము.

యమనియమాసనాద్యష్టాంగసహితుండుషట్చక్రయుతమర్మసంవిదుండు। చిరసదాశివయోగచిన్మయానందుండుగురుసేవనారూఢగూఢమతుడు। పరమవైరాగ్యసంభరితసుస్వాంతుండునిర్మలాంతర్వీక్షణీయతముడు। సకలఘాతవ్రాతసమదివ్యచిత్తుండుమోక్షభామామనోమోహనుండు। రాజితాష్టాక్షరీమంత్రరాజపరుడు। నిర్వికల్పసమాధిలోనెగమువాడు। సంచితాజన్మహారికశాసంగతుండు। సాంద్రకరుణుండురామయోగీంద్రగురుడు॥

చంపకమాల.

పతితులపావనాత్ములుగదాగానరించెడువేడ్కగల్గియా। శ్రుతగిరిజేరియుండగయశోనిధివెంకటనారసింహుడన్। హితమతితత్సుధీవరుభజించితరించియునమ్మహాత్మునం। గతిగలిగించెనాకతనిగౌరవవంశముసన్నుతించెదన్॥

ఉత్పలమాల.

శ్రీయరవిందగర్భముఖసేవితచారుపదాబ్జుడైననా। రాయణదివ్యనామకపరాత్పరచాస్యసుహర్షియైనమై। త్రేయమహర్షి గాంచెసముదీర్ణయశోవిభవంబువిస్ఫురి। న్యాయముదాత్తముంమిధునామకగోత్రముసత్పవిత్రమున్॥

ఉత్పలమాల.

ఆగరిమందనర్చుమిధునాన్వయమందుజనించెనీతివి। ద్యాగుణశాలిద ...కుతుకాత్మకుడచ్యుతభక్తిపూర్ణుడ। భ్యాగతసేవకుండగురుపాదసరోరుహచంచరీకుడై। శ్రీగుడివాడవేంకటవిశిష్టుడనన్ధరణీస్థలంబునన్॥

ఉత్పలమాల.

ఆగుడివాడవేంకటవరాఖ్యునకున్దగుకోటమాంబకున్। సాగరజహ్నుకన్యలకుచంద్రునిబోలిజనించెనిత్యస। త్యాగమధర్మమార్గగమనానుగుణుండనఘుండుదానసం। భోగధనుండుమానధనపూర్ణుడువేంకటసామియైధరన్॥

ఉత్పలమాల.

అంబరవాహినీగురునకబ్జవిహారిణియైనలక్ష్మికిన్। శంబరవైరిబోలిబుధసన్నుతివెంకటసామికాదిల। ష్మాంబకుపుత్రుడయ్యెసదయాత్మకుడాశ్రిత

వత్సలుండుసీ। తాంబరపాదభక్తిభరితావిరతాచరితాత్మధర్మమహాన్॥

ఉత్పలమాల.

శ్రీగరుడధ్వజాంఘ్రియుగసేవకుడంచితపుణ్యశాలిది। వ్యాగమధర్మవర్తిసముదంచితకీర్తిదయాపరిపూర్తిసీ। తాగజగామినీవిభుడుదారవితీర్ణసుధార్ణవుండునై। శ్రీగుడివాడవేంకటనృసింహుడుపొల్చెధరాతలంబునన్॥

సీసపద్యము.

సరిలేనిగురిబూనిపొరబోనిభక్తిచేశ్రీరామయోగీంద్రుజేరినాడు। సాధుప్రమోదప్రసాదనాంబువులచేమించుకూపములత్రవ్వించినాడు। పొలుపొందువలపందగలపుష్పఫలములంజెలువైనవనులసృష్టించినాడు। బలుపాపములరూపములబాపివెలుగొందుశ్రీకపీంద్రునిబ్రతిష్ఠించినాడు।బుధకవీంద్రార్థిజనములబ్రోచినాడు।అట్టిగుడివాడవంశామృతాబ్ధిచంద్రు। డైనవేంకటనరసింహునభినుతింప। నకటనాబోటిసామాన్యులకువశంబె॥

మత్తేభవృత్తం.

అలవేంకటన్నరసింహధీవరుడుభవ్యస్ఫూర్తికీర్తింగనెం। బలునీతుల్వరియింపుచున్పతినిదైవంబంచుసేవింపుచున్। కలితాభ్యాగతతృప్తిజేయుచుకులోక్తాచారముల్బూనుచున్। దలపంబోలనిపుణ్యసాధ్వియగుసీతాంబామణీభక్తిచేన్॥

గీతపద్యము.

ఆదయాకరుడొకనాడనఘరామ। యోగికంకితముగనీవురాగతాళి।కలితముగనొకకృతిజేసిఘనతదీయ। వరకృపాపెన్నిధానంబువడయుమనిన॥

గీతపద్యము.

గృహమునకునేగితత్కాలకృత్యములను। సలిపియేనెట్టిగ్రంథంబుసలుపవలయు। గ్రంథమునకేమినామంబుగాలవలయు।ననుచునారాత్రినిద్రించునవసరమున॥

సీసపద్యము.

మునుమున్నమౌనవెన్నదినమున్నతివహించుసదమలబ్రహ్మతేజంబువాడు। నిరతంబుదురితంబుత్వరితంబులోద్రుంచునాగబెత్తముచేతనలరువాడు। శరణొందునరునందుపరునొందగాజేయుఘనతపశ్శక్తిచేనెనయువాడు।ధృ

వమైయుభవమైయులవమైప్రకాశించునానందమునసోలలాడువాడు। రామ యోగీంద్రవర్యుండురమణనాదు। స్వప్నమునవచ్చినీసత్ప్రబంధమునకు। మత్సహాయుంబుగల్గునిర్మలుడవగుదు। వవ్యయానందమొందెదవనుచుబలికి॥

కందపద్యము.

జ్ఞానానందసుబోధిని। గానీగ్రంధముకుపేరుగావింపుముసీ। మానసము నస్సుజేర్చుము। హీనపదమునందుసౌఖ్యమందుదువత్సా॥

సధివచనం.

ఇట్లనుగ్రహించిన యమ్మహానుభావుని దివ్యశాసనంబుశరీరంబునం దాల్చి సూర్యోదయంబునకుమున్నమేలాంచి యెనమ్మహాయోగివర్యుని సన్నిధానంబునకుఁజనుదెంచి శరణాగతుండనై సేవించి పరతత్వోపదే శంబువహించి సుఖించి తన్నామాంకితంబుగా గ్రంథంబురచించుటకు నా రంభించి మదీయవంశావతారక్రమంబువిన్నవించెద॥

కవివంశానుక్రమం—ద్విపద.

శ్రీభర్తయై విలసిలుమహావిష్ణు। నాభికమలమందునలువజన్మించె। నత నికిమతియొందునలఘుయశుండు। ధృతివంతుడగుకుత్సబుషియుదయించె। ఘనుడాతనికిగల్గెకలుషదూరుండు। ననితేజుడామృగశృంగసన్మౌని। సరసు డౌనమ్మునిసార్వభౌమునకు। నరిదిభుతుండయ్యేనలమృగండుండు। నతనికి భగవత్పదాబ్జసేవ్యుండు। మతిమంతుడైయొప్పెమారకాండమౌని। గురుడా తనికిహోమగుండంబునందు। మురువుతోభావనాముసిజనియించె। నతనిచే వంశంబునభివృద్ధి యయ్యె। క్షితిజనస్తుతమునైచెన్నొందిమిగుల॥

గీతపద్యము.

అందుశ్రీకోడిగంటివంశామృతాబ్ధి। పూర్ణచంద్రునిబోలియీభువిజ నించె। పరమసుగుణుండుసాధుసంభావితుండు। శీలుడలఘుండుబంగారుశె ట్టిఘనుడు॥

సీసపద్యము.

శీలుడౌబంగారుశెట్టియాశ్రీవెంకటాంబయందునుగాంచెనలఘుయశు ల। చెలువుగాకొండయ్యచిన్నయ్యయనువారినందులోచిన్నయ్యకతివయైన। శ్రీనాగమాంబనఁజెలగుపతివ్రతాగర్భమందుజనించిగౌరవమున। వన్నెకె క్కినయట్టివనజాక్షుభక్తితోనలరుచుండుదుమందునగ్రజుండు। వరనృసిం హుండువెలిగొండుబాలకొండు।లందు రెండవభృత్యుండహరిపదాబ్జ।దాస్య

సంగతకవితానిధానుడనగ। నవనివెలిగొండదాసుండనైననేను॥

వచనము.

సద్గురుండైన శ్రీరామానందబ్రహ్మయోగీంద్రులవారికృపవల్ల నే జేయబోవు జ్ఞానానందసుబోధినియందు శృంగారతత్వపదములనాకర్ణించివినుడీ॥

అయ్యలారా!

సీసమాలిక.

శ్రీ సద్గురుండైనశ్రీరమాధీశ్వరు పాదసేవకుడనుబంటనయ్యా। గిరులందుగుహలందుచరియించుఘనులకేపాదసేవకుడనుబంటనయ్యా। అష్టాంగయోగంబులభ్యసించినవారిపాదసేవకుడనుబంటనయ్యా। పంచముద్రలలోనిభావమెరిగినవారిపాదసేవకుడనుబంటనయ్యా। రాజయోగముచేనిరంజనులౌవారిపాదసేవకుడనుబంటనయ్యా।గతమనాగతమునుగనుగొన్నవారికెపాదసేవకుడనుబంటనయ్యా। మహిమతాచారాదిమర్మముల్గనువారిపాదసేవకుడనుబంటనయ్యా। వాదభేదములేకమోదమొందెడువారిపాదసేవకుడనుబంటనయ్యా। తనువస్థిరంబనితరచిచూచెదువారిపాదసేవకుడనుబంటనయ్యా। కలియుగంబుననున్నకవిజనాదులకునేపాదసేవకుడనుబంటనయ్యా।సకలశాస్త్రంబులుచదివిచెప్పెడువారిపాదసేవకుడనుబంటనయ్యా। సరసపురాణాదిసంజ్ఞలరసినవారిపాదసేవకుడనుబంటనయ్యా। గాననేజేయునట్టి ఈగ్రంథమందు॥తప్పులున్ననుగురుభక్తితత్వమాట।నేనుశరణాగతుడనగుట స్మిగాంచి। యతులకృపచేతమన్నించుడయ్యలారా॥

శ్రీరాగము అటతాళము

రామానందయోగీశ్వరా। నన్నురక్షించుమికపరమేశ్వరా। పామరుడనునరపశువనదగునేన్ను- తామసమెంచకదయజూచిబ్రోవుము। కామకలుషవిరాముడవనుచుగనిబుధోత్తములెల్లమదినీ। నామమేగతియనిముదంబుననమ్మిసద్గతిబొందిరటశ్రీ॥రామా॥

తల్లిదండ్రినీవేయంటిరా। వేరేదైవములేదునాకంటిరా। కల్లసంసారాంధకారములోజిక్కి-తల్లడింపుచునీదుదరిజేరివేడితి। తొల్లిప్రహ్లాదాదిభక్తులకెల్లదర్శనమిచ్చిమదిరం। జిల్లజేయుచునెవ్వడుకదలకయుల్లముననిలచినావటశ్రీ॥రామా॥

భక్తవత్సలుడనివింటిరా। నన్నుపాలించనీవెదిక్కంటిరా।రక్తదుర్మాం

సమూతాత్రికమైనయా। యుక్త దేహమునందాసక్తుడనైయుంటి। ముక్తిదాయకనిన్ను నెరుగక మోసపోయితినాకుచేలుని। భక్తిగని మోక్షంబొసంగిన పరమపురుష ముకుందహరి శ్రీ॥ రామా॥

పతితపావనుడనివింటిరా। నీవేగతియని నే మ్రొక్కుచుంటిరా। అతిథినాశించినయన్నమిడక క్రోధమతిచేవర్తించెదుర్మతుడనౌనన్నుయే। గతినిజూతువాకరిమకరిచేగాసినొందుచు వేడమకరిని। హతమొనర్చియు వేగకరిమది హర్షమునుబొందజేసిన శ్రీ॥ రామా॥

దాసపోషకుడవటంటిరా। నీదుదర్శనమును గోరుచుంటిరా। భాసుర మాయచే పట్టుపడియు నెంతో వేసారి వెలిగొండ దాసుడనై వేడ। వాసవార్చితభాసమానవిలాసవందితదాసచిత్తని। వాసివైశ్రితగిరిని నెప్పుడు వికాసమతినిలచినావట శ్రీ॥ రామా॥

కందార్థం ముఖారి

ఎందెందునినీవేయని। సందేహమువదలినీదుజాడదెలసియా। నందము బొందెడివారికి। ముందైనిలచినీవున్న। ముచ్చటవింటి। నికయెందున మోసపోనంటి। పొందుగ శ్రీరామానందయోగీంద్రుడై। అందుయిందుభయంబులేదానందమొందితినను చునీదగు॥ ముచ్చటవింటి॥

బేహగ్ అటతాళం

నన్ను బ్రోవాఉన్న నేను। యెవరివాడనౌదునయ్యా పన్నగశయన నేనిన్ను నామదిలోననన్నుతజేసితిరా। యింతకన్నడసేయకుకరుణించిబ్రోవనీ దిక్కెవ్వరురా॥ నన్ను॥

ఎప్పుడునీసేవ నేమరకనుమదితప్పకజేసితిరా। నాతప్పులెంచకుము నా యొప్పులకుప్పమాయప్పతప్పకరావేరా॥నన్ను॥

కోరిప్రార్థించెడివారికి నెల్లను గురురూపమైనావురా। ముక్తిదారిజూపినట్టిదైవమునీవనిదరిజేరిమ్రొక్కితిరా॥నన్ను॥

భూతకోటికెల్లధాతవైనీవుప్రఖ్యాతినిగొన్నావురా। సంప్రీతిగ నేవంకజూతమటన్ననచేతనమైనావురా॥నన్ను॥

తల్లిదండ్రిగురుదైవమునీవనితలచి నే వేడితిరా। నీయుల్లములోనాపైచల్లనికృపనురంజిల్లజేయవేలరా॥నన్ను॥

ముందునీపాదారవిందములెప్పుడునాడెందముజేర్చితిరా। నేపొందుపర

చిమరువకుందునిన్నిక రామానందయోగీంద్రవరా॥నన్ను॥
కుండలిశయనవినోదఖండవాసబ్రహ్మాండనాయకుడవురా। నీవుదండిగ వెలిగొండదాసునిమదిలోనఖండమైయున్నావురా॥ రామా॥

కందార్థం శంకరాభరణం

శ్రీలక్ష్మీశుడితండని। చాలగమదివేడుచున్నసద్భక్తులనే। పాలించెదననుచుకృపా। శీలుండైయున్నవాని॥ సేవించుమన్నా। నీకునుముక్తిగకూరునన్నా। ఫాలభాగమునముమ్మాలకోలనులోన। నోలలాడుచునున్నయుజ్వలమూర్తిని॥ సేవించుమన్నా॥

శంకరాభరణం ఆదితాళము

నీసరిదైవమేదిరా॥ నీసరి॥ వాసవసుతసద్విలాసనిర్మలయోగ। భాసులనుదాసులనుబ్రోచేపరమేశ॥నీసరి॥
ధారుణినిన్నెపరదైవమనుచుమది। గోరిమ్రొక్కరాచేకోరాజాగేర॥ నీసరి॥
పన్నగశయననాభావములోపల। నిన్నువిడనన్నాయెందు। న్నావేడేనన్నా॥ నీసరి॥
అందముగా రామానందయోగీంద్రుడ।వందుగనుగొందూదృఢమందుమదియందు॥ నీసరి॥
దండిగశ్రితగిరిధామశౌరివెలి। గొండాదాసుండామదినిండానీవేయుండు॥ నీసరి॥

కందార్థం మోహన

యీరీతినిమదిలోనే। మారకపరియింపుచున్నమనుజులకెల్లన్। చేరువసాయుజ్యంబని। కూరిమిబోధించురామ॥ గురువరుగన్నా॥ భక్తులకునేకొదవలేదన్నా। వారువీరనుభేదవాదములందువీ। చారమెరిగిముక్తిచారిదెలియువారు॥ గురువరుగన్నా॥

ముఖారిరాగం ఆదితాళం

రారానందకుమారా। ననురక్షించనునీవేరా॥ సారహీనసంసారజలధిదరి। జేరలేకపలుమారువేడెదను॥రారా॥
పతితపావనుడవంటి। నాగతినీవేయనుకొంటి। సతమనిదారాసుతులనుగూడుక। మతిచెడితినిసద్గతినొందించను॥రారా॥
ధరపోషకుడవటంటి। నీసరిదైవములేడంటి। స్థిరమనిదేహముగురుతెరు

గకనే। మురయుచుంటి శ్రీధరననుబ్రోవను॥ రారా॥

సుందరమూర్తివటంటి। దయజూడుమునామొడనంటి। యెందుజూడ నందందునరామా। నందబ్రహ్మమైముందునిలచుటకు॥ రారా॥

కుండలిశయనుడవంటి। గినుకొండవాసుడనగంటి। దండిక్రృపను వెలిగొండదాసుమదినుండుపాపములు। చెండివేయగను॥ రారా॥

అర్ధకంబార్ధం మోహన

ఘాతములక్కల్లనీవే। ధాతయుదైవంబుసూత్రధారివిమైసం। ప్రీతిగ వాటాడించెదీ। ఖ్యాతిని నేనిపుడుమదిని। గంటిరా। నన్నిప్రదెబ్రోవామంటి రా। రాతిరిపగలునిరంతరమునుభ్రమ। చేతరామగురుసేవలోనర్చుచు॥ గంటిరా॥

మాయామాళవగౌళ అటతాళం

నోములెన్నొనోచితినిగా। నాయాత్మలో శ్రీరామని న్నెనమ్మియుంటిని గా॥ కామమోహాదులును లేకనునీమముతోడుతనీను। శ్యామసుందరదివ్య రూపము నేముదంబునగాంచుటకునై॥ నోము॥

సందియంబులబారదోలితిగా। సనకాదిసన్మునిబృందసేవితుడనుచువిం టినిగా। యిందునందునటంచు భేదమునొందకనుసచరాచరంబుల। నొందిభ క్తులడెందమున వెలుగొందుహరిగోవిందనీకై॥ నోము॥

భారకర్తవటంచువిందునుగా। నాభావమునసీసారకీర్తిగణింపుచుందు నుగా। సూరిజనమృదుమానసంబులకోరికలుదీర్చెదవటంచును। దారభిరు దాంకితుడవగునీచారుసత్క్రృపగాంచుటకునై॥ నోము॥

పూని నేనీస్మరణమాననుగా। శ్రీహనుమదాదిమహానుభావుల నేలువాడ వుగా। తానునేనను భేదమునుమదిలోనవిడచిసమస్తమునువి। జ్ఞానమతినీకళ లటంచును ధ్యానమొనరింపుచునునీకై॥ నోము॥

ముందుగానే వేడుచుంటినిగా। నామదిలో రామానందయోగీశ్వరుడవం టినిగా। అందముగనాహృదయకమలమునందునీమృదుపదము లెప్పుడు। బొం దజేసియుమరువకనుయానందరూపముగాంచుటకునై॥ నోము॥

అంజనీవనిమొక్కికజీరితిగా। శుభ్రతశైలపురవాసుండవగునిను జేరగోరితి గా। పుండరీకదళాక్షయీబ్రహ్మాండమెల్లనునిండుకొని వెలిగొండదాసుని బ్రోవ శ్రీకోదండరాముడవైననీకై॥ నోము॥

ఆ ది క ం చా ర్ధ ం సు ర ట రా గ ం

బృందావనలోలుడవని। ముందుగనీపాదకమలములుమరువకనా। డెందములోపలపరమా। నందముతోదలచిమ్రొక్కితి॥ నార। యితరదైవముల మదిగోర। నీసేవకుపాత్రుడనూర। కరుణించిబ్రోవ నీవేరా। పొందుగరా మానందయోగివై। యెందుజూడనందం జేయున్నావూరా॥ యితరదైవము లమదిగోరా॥

బే గ డ ఆ ది తా ళ ం

నిన్నేనమ్మినవాడనని మొరలిడగ ప్రసన్నుడవుగా వేమిరా॥ మున్నుసుజనులుప్రపన్నులై వేడగవిన్నపమాలించి వేగరక్షించిన। చిన్నికృష్ణనన్ను బ్రోవుమురా। నాదుష్కృతంబులనన్నిటినిపోజిమ్ముమంటినిరా। నివికనుది క్కనియున్నననన్నిక వేరుసేయకురా। నాయందుకృపలేకున్న నెవ్వరి వాడ నాదునురా। మ్రొక్కెదనుయోఆపన్నరక్షక నీవుజగములనున్నజీవులకెల్ల దొరవై। యన్నపానములిచ్చిసతక్కృపనాదరించెటివాడవని నే॥నిన్నే॥

నందసుతుడవని నేనునీచరణారవిందముల్ గోరితిరా। ముందుగోపకుల యానందముతోగూడి। బృందావనముననింపొందుగనున్నగో। వింద నేనీ ప్రాపుజేరితిరా। నాకిపుడు మోక్షమునొంద గా జేయుటకునీవేరా। నీరూపమునుకనుగొందునిటుసాక్షాత్కరించుమురా। నీపాదపద్మములందునా మదిబొంద జేసితిరా। సనకాదిమునివరవందితుండవునీవెయై యెందెందుజూచినగానిరామా। నందయోగీశ్వరుడవై వెలుగొందుచున్నపరాత్పరుడవని॥ నిన్నేనమ్మి॥

మారజనకహనుమదాదులకుతత్త్వమహిమ జెల్పినశ్రీకరా। సూరుల కునుముక్తి దారిజూపుటకుభూ। భారమార్చుటకునా తారమొందిననీవే। శ్రీరమాపతివనుచునమ్మితి రా। నీవంటిదొరలిక లేరనుచు బుధులనగవింటినిరా। శ్రుతశైలపురవిహారుడై ప్రఖ్యాతిగొంటివిరా। వెలిగొండదాసునినేరములు క్షమియింపనీవేరా। తడవేలనీవక్షాహనకుజలమందునీవేతీరుగను సాక్షాత్కరించితో। శౌరినాకాదివ్యరూపముదారకృపగనుపించుమని నే॥నిన్నేనమ్మి॥

ఆ ర భి కం దా ర్ధ ం

అష్టాక్షరిమంత్రంబును। నిష్ఠతోపఠియించిదానినిజమెరిగియునే। కష్టసుఖంబులనొందక॥ కృష్ణాయనుచుదలపవేరా। బ్రహ్మాండమాశ్రీవిష్ణునిమయమటంచుగనరా॥ అష్టపాశములనష్టపరచితా। నిష్టలింగమునుదృష్టిలో

గనుగొని॥ కృష్ణాయనుచుదలపవేరా॥

కమాస్ రాగం ఆదితాళం

నారాయణయనవే। పాపపుజిహ్వా॥నా॥

దారపుత్రసంసారములోకడి। తేరలేవుపలుమారునోన్నమో॥నార॥

బూటకమనివినవే। యీదేహమికకాటికెనిజమనవే। నీటిబుగ్గముమ్మాటికినీయిలతోటిసాటినీకేటికోన్నమో॥నార॥

ఏలయీభోగమనవే। మలమూత్రముల। తోలుతిత్తనిదెలియవే। కాలునికత్తులపాలయ్యెదవని। చాలనిన్నుబతిమాలితినోన్నమో॥నార॥

మోసపోనేలవినవే। ధనధాన్యములజూచిభ్రమజెందతగవే। వాసిగేహనుమద్దాసునినేలురమేశునియాత్మలాజూచివోన్నమో॥నార॥

మందబుద్ధినివిడువవే। నీయందారామానందయోగీంద్రుగనవే। పొందుగరేబగలందునెవుడునెడసందులేకమదియందునోన్నమో॥నార॥

ఉండదెప్పటికనవే। వినుకొండపురినుండుశ్రీహరినిగనవే। దండిగానువెలిగొండదాసునందుండుపాపములుచెందునోన్నమో॥నార॥

కందార్థం శంకరాభరణం

రామాయనిమెదుమంత్రిము। పామరమునువిడచియెవుడుభజనయొనర్చె। యీమానవునకుమోక్షము। సామీప్యంబనుచుబుధులు॥సాటెందివినవే।

సద్గురునితోసాటెవ్వరనవే। ప్రేమతోడనాత్మరాముడైవెలయుశ్రీ। రామానందయోగిరాయునిజగమెల్ల॥ సాటెందివినవే॥

శుద్ధసావేరిరాగం అటతాళం

రామానామొరవినవేరా। నన్నురక్షించనీవిటురారా॥ కామజనకనన్నుకరుణించుదొరవని। నామనంబుననిన్నుప్రేమతోమరువక। వేమరునునేవేడితినియిక వేరుసేయగనేలకేశవ। నామముననాహృదయకమలనిరామయంబునవెలశియున్న॥రామానా॥

రాతినాతిగజేయలేదా। నాపాతకములుబాపరాదా। భూతములన్నిటిపోషించుటకునుధ।రాతలమందున ఖ్యాతిగవెలశిన। ధాతశైవమునీవెమాధవదలచెదనుసహసార్రమందున। నాతిగూడుకయుండినిర్మలనాయకుడవై నిలచియున్న॥రామానా॥

కరిమొరవినిబ్రోవలేదా। నన్నుకరుణించుటకునింతవాద। పరమపురుషనావెరపుదీరిచెదోర।ధనినమ్మితినరమర శేయకు। మరువనికమధుసూదనానా

దురితములుపోజిమ్మగపరా। త్పరుడవైయెందెందుజూచిన। భావమైకదలక నుయున్న॥రామానా॥

సాధులమొరవినలేదా। భక్తులాదరించుటకృపరాదా। వేదాంతవేద్యని న్వేడకుచేలుని। మోద॥తో మోక్షమును వేగనిచ్చిన। శ్రీధరామేవంకజూచి నచిన్మయుండవునీవుగానిది। లేదనుచునుతి శేయనంత ర్వేదివైకనుపడకయు న్న॥రామా॥

పరమభాగవతులజూచి। వారిపాపములెల్లపోద్రోచి। స్థిరముగ శ్రీశైల గిరిపురమున నెలకొని।దరిజేర్చరామనందబ్రహ్మమై వెలె। పరుడవనివెలిగొం డదాసునిభావమున నేప్రొద్దుమరువక। మరిమరినినువేడనంతర్మయుడవైక నుపడకయున్న॥రామా॥

కందార్థం శంకరాభరణం

జననీజనకులుసహజులు। వనితాసుతపౌత్రమిత్రవర్గంబెల్లన్। తనతోడ రారుమృతికని। మనమునదెలివొందియిట్టి॥ మమతలేటికిరా। సద్గురుడిట్టిమ రుగుదెల్పునురా। మునుకొనిసద్భక్తజనులతోడగూడి। వనజాక్షుపదభక్తి వదలనివారికి॥మమతలేటికిరా॥

పంతువరాళి రూపకం

చెప్పిపోదుయిప్పటికనుమా। నీవెప్పుడుశ్రీయఃపతినికవేడుచుండుమా॥ తప్పకయన్నంబువుదక మెప్పుడువేళినసునిల్వ। దెప్పుడోనేవేళవాకను రెప్ప పాటులోనశించి॥చెప్పి॥

నమ్మరానిదనియెరుంగుమా। యీదేహమునాసొమ్మయనిభ్రమించ బోకుమా। యెమ్మెలెల్లజేయుతోలుబొమ్మరీతికీళ్ళనరము। లిమ్మదప్పిపోవు నాదినమ్ములోననమ్మకముగ॥చెప్పి॥

రోగములకునాలయమనుమా। నీవిట్టితుచ్ఛభోగములమెలంగుకుండు మా। రాగరోషమైనదీనిబాగునోగుదెలియవకట। యోగులెల్లమంత్రజపవి రాగులై మెలంగుచున్న॥చెప్పి॥

నికరమనితలంచుకుండుమా। యిదియప్పటికియనిత్యదేహమనిదలంచు మా। పెకరనింద్రియంబులచేజిక్కిరకామమోహములను। సాక్షియడవినీ టనాయేదికురపదునొచకరగాను॥చెప్పి॥

అండజేరినిలచియుండుమా। శ్రీశైలగిరిగలశ్రీయాచార్యునిమరువకుండు మా। దండిగవెలిగొండదాసునిందుమనమునందువెల్గు। చుండురామానంద

పరమయోగిజేర నేరకున్న॥చెప్పి॥

హుచ్ఛకందార్ధం అఠాణరాగం

ఎప్పటికైనను దేహము। చెప్పకజనునిజముదీనిచంద మెరిగిశ్రీ। యఃపతి నిక ధ్యానించిన। తప్పక వైకుంఠమందు॥ తాజేరగలరు। శ్రీహరిసన్నిధాన మందెదరు। కప్పినమాయాంధకారములోపల। ముప్పరిగొనిశోకమునను చింతిల నేల। యెప్పుడో యేవేళనో శ్రుతిదప్పగావుననిపు డెసగ్గురు। తప్పకను పూజించితను తాదరచి బ్రహ్మము జెలియువారలు॥ తా జేరగలరు॥

యిందుస్తానికాఫి ఆదితాళం

నమ్మరాదువినవే। దీనినడతలన్నియునుగనవేమనసా॥ యిమ్మహిలోత నువిదినిత్యంబని। కొమ్మలగూడక రెమ్మెలుజేతువు। కమ్ముకొన్నప్రకృతిచేత నగువిధిగలిగినట్టి యీవిచిత్రకపటపు। బొమ్మలాటలన్నృతమనుచుదృఢముగన మ్మివేగగురుని జేరిమనవే ॥నమ్మ॥

నీటిబుగ్గవినవే। యిదినిలువబోదుధరగనవేమనసా॥నీటి॥ సారెవరనిసం సారమునందున కూటస్థుడవై కులుకుచుండెదవు। బూటకంబు యెంతకాల మున్నను కాటికేనుస్థిరమటంచునీయిల। తోటిచెలిమివదలినిత్యముక్తికిబాట గాంచిగురుని జేరిమనవే॥నమ్మ॥

కుండరీతియనవే। దీనికులము లేదనుచుగనవేమనసా॥ కుండ॥ తిండిపోతు వై కండలుబెంచుకదండివాడననిదలచుచుండెదవు। వుండబోదునిజముగాదు ధరవినుకొండవురము జేరిదివ్య కృపవెలి। గొండదాసు పాతకములన్నెల్లను చెండు రామగురుని జేరిమనవే॥నమ్మ॥

హుచ్ఛకందార్ధం నాదనామక్రియ

మననేసర్వజగంబులు। మనసుకుశక్యంబుగానిమాయలులేవం। చునుసన కాదిమునీంద్రులు। మనుకొనిమదినిల్పినట్టి॥ ముచ్చటవినవే। యెప్పటికయీ మోహముంచకువే॥ తనుధనములుభార్యతనయులాప్తులుబంధు।జనములుం డగనాకేమనిసంతసింతువు। వినుముయప్పటికైననస్వంబనితలంచియు తాను తానై। మనినరామానందయోగీంద్రునిమనంబున విడువకనేనా॥ ముచ్చట వినవే॥

నాదనామక్రియ అటతాళం

తనువెప్పటికిశాశ్వతముగాను యుండుననిదలచివర్తింపకేచిలుకా। క నుమాయనంతలోకష్టసుఖములు రెండుగలవనుచు జెలియవేచిలుకా॥తను॥

పంచవర్ణ్ణములుగలుగుపంజరముయున్నదనిభ్రమశితిరుగకె రామచిలుకా
సంచితముపోదోలుసద్భక్తులనుగూడిశరణనుచుమ్రొక్కవేచిలుకా॥తను॥

పరభామలనుజూచిపరద్రవ్యములుగోరిపరులదూషించకేచిలుకా। శర
ణాగతత్రాణబిరుదుగల్గినగురునిసరసజేరవెరామచిలుకా॥తను॥

ఎంచరానీయీప్రపంచసౌఖ్యముల కాంక్షించబోకుము రామచిలుకా।
యెంచశక్యముగాకమించియున్నట్టిగురుపంచజేరవెరామచిలుకా॥తను॥

దారాదియీషణత్రయములనునీవెపుడుదవిలివర్తించకేచిలుకా। పార
మార్థికునిగనిపరతత్వమందునీభ్రాంతినుంచుమురామచిలుకా॥తను॥

లోకానుసారివై లౌకికవృత్తులకులోబడకయుండవేచిలుకా। ప్రాకటం
బుగనిర్మలాకారుడైయున్నప్రభువుజేరవెరామచిలుకా॥తను॥

పొందుగాశ్రీశైలపురినివాసుండైనపురుషోత్తముని జేరుచిలుకా। సం
దేహములుమానిసమరసానందమగుసాయుజ్యమందవేచిలుకా॥తను॥

మమతలనుగోసి రామానందయోగిగురుమరుగుజేరవెరామచిలుకా। వి
మలవ్రతంబుచే వెలిగొండదాసుమదివేరుసేయకనుండుచిలుకా॥తను॥

కందార్థం శహనరాగం

యిదినాదనిమదమందుచు। వదలకసంసారమందువాంఛితుడై। మ
దిలోనసెపుడు సద్గురు। పదసేవయొనర్చలేని॥ పామరులకును। కేవలమో
క్షపదవిలేదికను। మదిగర్వులై పెద్దలెదుటనిలచినిందా। స్పదములచేతదుర్మ
దులైవర్తించెడి॥ పామరులకును॥

శహనరాగం ఆదితాళం

వట్టిదిరాయీమాయ॥ దీనిగుట్టులిదెయలేరామె॥ పట్టుగనన్నిటభ్రమ
కల్పితమైయుట్టకనింద్రియమోహములామె॥వట్టి॥

మాయాకారములామె। దీనిమహిమదెలియలేరామే। బాయకమనసే
వారధిమైభ్రమ। లాయతవీచులునైజెలువామె॥వట్టి॥

నామరూపులేదామె। దీనినడతదెలియలేరామె। నామహదాంకృతు
లైయీజగముల। తామేమనుచుదలగనిదామే॥వట్టి॥

యేకవృత్తిలేదామె। దీనినెరుగువారులేరామె। సాకారంబనుసంసా
రంబున। చీకటివిధమైచిక్కనిదామే॥వట్టి॥

వుండకుండినట్లామె। వినుకొండపట్టణందామె। దండిరామయోగికృ
పనుయా వెలిగొండదాసుమదినుండనిదామే॥వట్టి॥

కందార్ధం శ్రీరాగము

మలమూత్రాదికయుతమై। యిలలోజన్మించియాత్మ నెరుగకతిరిగే। తులువలకెల్లను మోక్షము। కలనైనను లేదటంచు॥ కనుగొనవేరా। తెన్నెరిగిన గలదనుకోరా। జలజపత్రమునందుసలిలమంటనిరీతి। దలపనశక్యమాత్మకునంటదీతనువు॥కనుగొనవేరా॥

మధ్యమావతిరాగం ఆదితాళం

ఎంతజెప్పినవినవేమిటికే। నోవెర్రిమనసా అంతరాత్మనిగనుగొనుటకే। సంతకూటమీసంసారముపై భ్రాంతివిడువుమనిపరిపరివిధముల॥యెంతా॥

నీచవర్తనలనీవుడాసి। ధనధాన్యములజూచి మోహమునరాసిజేశి। దాచిదాచియదిదలచిమురసెదవు। గోచిమాత్రమునుగొంచుపోవనుచు॥యెం॥

ఎన్నాసతిసతులుబాంధవులు। నన్నాదమ్ములుయున్నారనిమురయుటనికచాలు। తిన్నగనినుకడతేర్చలేరనుచుమన్నసతోనీకెన్నివిధంబుల॥యెంతా

మలమూత్రములబారలుచుండి। గర్భము వెడలియిలలోబుట్టిమాయచేనుండి। కలనైననుయాకష్టముదలపక। వలతువెప్పుడిదివట్టిదెయనినే॥యెం

దండీశ్రీరామయోగిజేరి। సుఖమందగవెలిగొండదాసుడుమదిగోరి। యుండునట్టివినుకొండనుసత్కృప। నిందుగురునిబల్దండజేరుమని॥ యెం॥

హెచ్చుకందార్ధం శంకరాభరణం

గురుకరుణచేతతనుతా। నెరిగియుబ్రహ్మంబుజూచియుట్టిదియనియే।మరకభజించినవారలు। ధరలోసుఖదుఃఖములను॥ దగులబోరన్నా। నిర్మలగుణధామునిగన్నా। అరలేక కామమోహాదిషడ్గుణములతరిగిజ్ఞానాజ్ఞి చేదగ్ధముగాజేశి। స్థిరమతుండైనిలచిసచరాచరములంటకనిందుకొనిశ్రీ। హరియెదానై వెల్గుననిదమయాత్మదృఢమైయున్నవారలు॥ దగులబోరన్నా॥

హిందుస్తానికాఫి ఆదితాళం

గురునిమదినివేడరా నీగుణములన్నిబోవురా। పరగమరుగుతరుగులేని బ్రహ్మమైవెలశేవురా॥గురుని॥

మూటిమూటిదాటరా ముమ్మూలలోనెనిలువరా। కాటుకపత్తులను రెంటికదలకుండనుంచరాత్రి॥ గురుని॥

వారువీరనుటేలరా। మదివేరుశేయకనిలవరా। కోరిముక్తికాంతతోటి గూడినీవైయుండరాత్రి॥గురుని॥

అంటియంటకనిలవరా। ముక్కంటిలోనెచూడరా। వొంటిస్తంభభ్రమే

డలోనె। యోలలాడుచునుండరా శ్రీ॥గురుని॥

వాదభేదముమానరా। నీవారశూకముదెలియరా। నాదుబిందుకళలక
వలనాటకుడవై యుండరా శ్రీ॥గురుని॥

మందబుద్ధినిమానరా। యానందరూపునిగానరా। యెందుతానై యు
న్నరామానందయోగీశ్వరుడె రా శ్రీ॥గురుని॥

అండనీవనివేడరా। వినుకొండపురియందుండురా। దండిగవెలిగొండ
దాసుకుదైవమై వెంచేసె రా శ్రీ॥ గురుని॥

ఆరభి కందార్థం

వెతుకగనేలనురారా। సతతముశ్రీగురునిసేవసల్పెడివారల్। హితమ
తులై కలకాలము॥ మతిలోహరిభజనమానరరూరా। యాతనువెప్పటికి। స
తమానిదలచియుండరూరా। క్షితిజననంబై జేయు పాపముల। వెతలబొంద
కనువేయువిధంబుల॥ మతిలోహరిభజనమానరూరా॥

శంకరాభరణము అటతాళం

వెతుకనేలనురారా। నీయాత్మలోవివరించిననుదెలియరా॥ సతతముస
ద్గురుచరణకమలములు।గతియటంచుననీవునిర్మలమతుడవై తన్నుతాగనరా॥
వెతుక॥

ఎ౦దుజూచిననేనేరా। నీమననుయానందించిననుగనరా। బిందునాదు
కళభేదమేమియులేక। అందియుండకసజ్జనులమదికందిపొందిమెలంగువాడరా॥
వెతుక॥

రేపుమాపులేదురా। సతతంబొక్క-రూపమైయున్నానురా। చూపుల
కావలసుఖముగవెల్గుచు। దాపులోనుండియునునేనొకరూపమైకనుపడనివా
డరా॥వెతుక॥

ఎగుపదిగువగాకరా। అన్నిటతానైతగిలితగలకుందురా। సగుణనిర్గు
ణములకుసాక్షిభూతుండనై। మిగిలిభావాభావములనెడతెగకకనుపడుచు
న్నవాడర॥వెతుక॥

అందిందోయనబోకురా। చూడరారామానందయోగీంద్రుడరా। పొం
దుగశ్రుతగిరియందుప్రకాశమై। అందముగవెలిగొండదాసునియాత్మలోనివ
సించువాడర॥వెతుక॥

అర్ధకందార్థం మోహన

గురుడే శ్రీహరియనుచును। ధరలోనెవరైనమదినిదలచినటించే। నతిన

కుశ్రీవైకుంఠము। స్థిరమైయీభువినిమాయ॥ శేరకు। ధనధాన్యములగోర
ము।కరుణాకరుడనుపరుడగుసద్గురు। మరుగుజేరిశ్రీకరుడౌనతడిల॥ శేరదు॥

నాదనామక్రియ రూపకం

దేశకుడేదేవుడనుమురా। నీయాత్మలోపంమేశుడై వెలుంగుచుండురా॥
ఆశలనేపాశములనునాశనముగజేసిపంచ।కోశములనుద్రోసిస్వప్రకాశము
తనలోనజూపి॥ దేశకుడే॥

పుట్టుగిట్టుచుండెటిభయమట్టెలేనిదనుచునుచే। పట్టిబ్రోచియిట్టిదనుచు
గుట్టుదెల్పగానెచూడ।బట్టబయలుగానెయుండురా। యడసందులేకమిట్టప
ల్లములనునిండురా। లోవెలుపలనొకపట్టుగకదలకనెయుండురా। అదివ్య
తేజమిట్టిదనివచింపలేరురా। వట్టిదనకునీవుమనసుదిట్టపరచియున్నదీని। ప
ట్టుదొరుకుననుచునీకుగట్టిగబోధించినట్టి॥ దేశకుడే॥

ఎన్నతరముగాకనిండియున్నపరాత్పరుసనీదు। కన్నులందుజూపుటకైమ
న్ననతోబిలచినీకు। వున్నదున్నట్లుదెల్పరా। నీవెనుకముందునున్నదానివెతు
కనేలరా। బ్రహ్మాండమంటిమిన్నయిగుచునున్నదాయరా। నీవెపుడుదానిగ
న్నవెనుకనీవులేవురా। అన్నవినరదెలియుముయికమున్నరుషులునాత్మలో
న। గన్నపరబ్రహ్మమనుచుతిన్నగాబోధించినట్టి॥ దేశకుడే॥

లోకలోకమందునిగ్మలాకారుండైవాని శోకడగనుమనుచునీకుపొందిం
చుటకునుసర్వం। లేకరీతిగానుజూపురా। అదిరాకపోకలేకనంతనేకమాయ
రా। నీవికనుమరువబోకువేరెలేదుచూడరా। విని కొండనిలయమైకదలుటలే
కయుండిరా। ప్రాకటముగరామగురునిపదకమలముతెవుదుమువ। బ్రోక
నువెలిగొండదాసుపొందుగపూజించినట్టి॥ దేశకుడే॥

కంచార్ధం మోహన

నరశరీరుహాత్ములారా। పరమానందమునవుణ్యపత్రియగౌనిత్రి। గురు
మూర్తిపాదకమలము। అరగంటనుజూచిభక్తి॥ నర్పించరమ్మా॥ మీకును
మోక్షమబ్బునేకొమ్మా। మురయుచుద్వదళాబ్జమునప్రణవాకారుడై। స్థిర
ముగనుండేటిచిత్ప్రకాశునిగని॥యర్పించరమ్మా॥

మోహనరాగం అటతాళం

పూజింపరారే। మీరుసకలపుణ్యులయ్యేదరే॥ యీజగమందునసీశ్వరు
డైయున్న। రాజయోగిపదరాజీవములకును॥పూజింప॥

మూడిటవిడచి। మూటిమూటియూలముల దెలసి। యేదుతొమ్మిదిదాటి

మేకతత్వముచేత। కూడిచరించునిర్గుణుడైన శ్రీగురుని॥పూజింప॥

ముకుళాపైజూచి। మేరుశిఖరమెక్కియునిలచి।చుక్కలదారకన్నమిక్కుటమైసర్వ। దిక్కులయందుతానొక్కడౌ శ్రీగురుని॥పూజింప॥

ఐన్నెలురోసి। సుషుమ్ననివాసము జేసి। విన్నకన్నదానినున్నగదలచియు। యౌన్నతరము గాకయున్నట్టి శ్రీగురుని॥పూజింప॥

కూటముదెలసి। ముక్తికాంతకూడియునిలచి। హాటకశాలలోనాడుచునున్నయా। నాటకధరుడైనమేటియా శ్రీగురుని॥పూజింప॥

తామసమణచి। నిర్మలగుణధాముడై వెలసి। భూమిలో శ్రుతగిరిపురమందునెలకొని। రామయోగీంద్రుడైగంజిల్లు శ్రీగురుని॥పూజింప॥

దండిగవెలసి। కనుపాపలోనుండియునిలచి। అండజేరిమ్రొక్కుచుండేడియావెలి। గొండదాసుమదినిండిన శ్రీగురుని॥పూజింప॥

అర్ధకందార్ధం మోహన

కంటికిరెప్పవిధంబున। జంటైపదునాల్గుభువనజాలములెల్లన్। వంటిగనీవైయున్నది। గంటినినీవిభుడనన్ను॥ గావరా। రామానందయోగీవరా। యింటిలోనయారింటిపైనముక్కంటిలోనగనుగొంటిని ఐ॥ గావరా॥రామానందయోగీవరా॥

ముఖారిరాగం అటతాళం

కనుగొనరాదటవే। నీకునుముక్తిగలుగునామాటవినవే॥ మనమునయెప్పుడుసద్మతిగసద్గురుపాద। వనజముల్గొల్చుచువదలకనిలచిన। తనువులోసిరువన్నైదింటినితత్వములనన్నిటిని వేరుగ।ఘనముగానెరిగించినీవవిగావనుచుబోధించుగురుని॥కనుగొన॥

మందబుద్ధిమానవే। నీకునుమోక్షమార్గమేదోగనవే। ముందుగనాచార్యునంజెనీమనసెల్లబొందజేసినీదుసందియమువిడచిన। అందముగనాజ్ఞేయమనుద్విదళాబ్జమున ప్రణవంబువీనుల। యందునివ్వియునెప్పుడుపరమానందమునుబొందించుగురుని॥కనుగొన॥

కపటత్వమునువిడువవే। సద్గతినొందక్రమమేదోగనుగొనవే। అపచారహేతువౌచపలత్వమునువిడచి। వుపచారివైగురుకృపనీవుగోరిన। త్రిపుటిమధ్యమునందుసమరతదేలివుపరతిదెలసికలసియు। నపరిమితగంభీరమగుయాతపస్విమైగనుపించుగురుని॥కనుగొన॥

సంచితములువిడవే। నీవేహరిసాన్నిధ్యమునయుండవే। పంచకోశనుల

గాంచిషడ్గుణములు ద్రుంచి వేగ గురు పంచన జేరిన పంచకళలకు మించిక న్నుల మెంచ శక్యము గాక వెల్గును ఖాంచి మెరుక నుద్రుంచి లేని దెగాంచి తా నై మెం చుగురుని॥కనుగొన॥

రాగద్వేషము మానవే రామనందయోగీశ్వరుల జేరవే త్యాగివై నీవు మే భోగము గోరక సాగిలపడి ముక్తి సన్నిధి జేరుము వేగమున వెలిగొండ దాసుని చెట్కతో బ్రోచుటకు శ్రుతగిరి బాగు గా వెంచేసి కామవిరాగుడై వెల్గు సద్గురుని॥ కనుగొన॥

కంచార్ధం శంకరాభరణం

ఎక్కువ తక్కువ లెంచుచు ముక్కును బిగబట్టి నీటమునిగియుహరి నే దిక్కనగనుగొనలేరక కుక్కలు మొరిగిన విధంబు॥ గూయఫల మానా ।శ్రీ। గురు జేరి గురి దెలియకున్నా నిక్కముగను యితరమక్కువలను మాని వా క్కరీతిగ జూచుచున్న వారికి మది మిక్కటంబైయుండి కరములజిక్కక బ్రహ్మాండభాండము లక్కజంబై నిలచి తనయిరు ప్రక్కలను తానున్న దెరుగక॥ గూయఫలమానా॥

కాంభోది ఆదితాళం

ఉన్నది తెనువులో నాత్మ దరచమనె వృత్త మగురువులు నరుదన్నా కన్నుల మూసుక తిన్నగ గొని గెటికర్మ పగురువులు గలరన్నా॥వున్నది॥

మూటిమూటి విడనాడి సూటిగా ముక్తి జెందువారరుదన్నా దీటులేరు నాతోటివారలిల తిరిగి చెప్పువారు గలరన్నా! వున్నది॥

అష్టగజంబుల బట్టి పగ్గములనమరగట్టు వారరుదన్నా నిష్ట చేత చక్షిళ్ళ మును గుడును నిజ మెరుగని వారరుదన్నా॥ వున్నది॥

పూటిగ బాటన చారవ జేసుకొని సోహమనే వారరుదన్నా సాటిగ పెద్దల సాధన దెలియక చచ్చిపుట్టెవారుకలరన్నా॥వున్నది॥

ఏటికినవమను ఘాటలో వెన్నెల నెరిగియుండువారరుదన్నా నేటుగ బ్రహ్మము నెరుగక మతములనిందించేటివారు కలరన్నా॥వున్నది॥

గండికోటలోనుం డే పాముసు కదలించే వారరుదన్నా కుండలి కావలఖండము దెలియనితిండికోరులే కలరన్నా॥వున్నది॥

సన్నపుదిడ్డినదూరి కవ్వతో కన్నుగలిపె వారరుదన్నా విన్నది కన్నది వివరము దెలియక వేత్తలమనె వారుకలరన్నా॥వున్నది॥

అందము గా శ్రీ రామయోగిగురు నాత్మ దెలియు వారరుదన్నా ముందు

గసద్గతిచాటనేరుంగక మూర్ఖవాదులిలగలరన్నా॥వున్నది॥
దండిగశ్రుతగిరివాసుండితడనిదలచిమ్రొక్కవారదుదన్నా। నిండుతోనివె లిగొండదాసుమదినిలచియున్న దేకలదన్నా॥వున్నది॥
కందార్థం శంకరాభరణం
పరమాహ్లాదముతో గురు।చరణాంబుజములకు సేవసల్పుచునుండే। నరు లకుసురులకుదొరకని। కరమరదగుపరమపదము గనుపించునన్నా॥ వారికి ముక్తి గలుగునోయన్నా। నిరతమునాత్మలోనిజముక్కల్లయురెండు। పరికింప స్థిరమైనబ్రహ్మముతవలోన॥గనుపించునన్నా॥
పంతువరాళి ఆదితాళం
గురుకారణమైనందుకుతనదుర్గుణములుమానిందెరుకా। గురుదేసాక్షా త్పరబ్రహ్మమనిగుమతుదెలసినాదెరుకా॥సద్గురు॥
పరకాంతామణులనుజూచియుమదిభ్రమతేకున్నదెమెరుకా। సరసుల తోవాదులుసేయక నేశరణనిమ్రొక్కిన దెరుకా॥సద్గురు॥
ధనధాన్యంబులుజూచిభ్రమలచేతగలకతిరిగిందెరుకా। వినికనిమనసంతై తనుతానైవివరించినదేమెరుకా॥సద్గురువు॥
బూటకమనుసంసారములోపలబారిలకనిలిచిందెరుకా। కూటస్థమను ముక్తికాంతతోగూడియుండినాదెరుకా॥సద్గురు॥
యీషణములకులోబడకనుతానెరిగియున్నదేమెరుకా। శేషంబను సుప్రసాదమునుగురుజేరిభుజించినదెరుకా॥సద్గురు॥
మనోబుద్ధిచిత్తాహంబులదామరచియుండినాదెరుకా। తనువులొయా పోజ్యోతైవెలిగతత్వముదెలిసిందెరుకా॥సద్గురు॥
ఘనముగరామానందయోగికృపగనుగొనుచున్నాదెరుకా। మనసులో నవెలిగొండదాసుగమరువకదలచిందెరుకా॥సద్గురు॥
కందార్థం భైరవి
పరమానందముతోను। స్థిరమతివైనిన్నునీవెదెలియుటకైత్రి। గురుమూ ర్తినిప్రార్థించిన। పరమార్థంబిదియ...॥ పట్టుగదెల్పు। నీభావమాభావ ములోగల్పు। తరుగకపెరుగకవిరుగకకరుగకనెరుగకజతలేకనేకమైనదాని॥ పట్టుగదెల్పు॥
నాదనామక్రియ ఆదితాళం
సత్యజ్ఞానానందమయంబైసాక్షిగవెల్లుచున్నదిరే। నిత్యానిత్యవివేక

ము దెలియకనిలుడగనలేవు రావా రే॥సత్య॥

భూతపంచకంబైనశరీరము బూనుకయున్నది రావా రే। పాతరలాడు చునున్ననీకుయీపట్టుదొరకదది రారవా రే॥సత్య॥

ఆధారంబులపైననున్నయీహంసంగనరావా రేవా రే।సాధులగనుగొని శరణని మ్రొక్కక సంధిదెలియలేవు రావా రే॥సత్య॥

నాదబ్రహ్మానందంబైయది నాటుకయున్నది రావా రే। భేదవాదములు మానకప్రణవాబీజాక్షర మెరుగవు రవా రే॥సత్య॥

అంతరంగమందుననొకముక్తికాంతయున్నదది రారవా రే। చింతలెల్ల మానినీవుగోరినచిక్కనిలచుచున్నాది వా రే॥సత్య॥

రక్షకుడైసహస్రారమునందునిరంజనుడైనాడు రావా రే। మోక్షమార్గ మిదియనిగనుగొనకను। ముక్తిదెలియలేవు రావా రే॥సత్య॥

ఎడతెగకనుకనుపాపలనడుమనుయీపోజ్యోతైయున్నదొ రే। బడలిక నొందక బ్రహ్మము తానని పరికించుము రావా రేవా రే॥సత్య॥

దండిగానువినుకొండపురంబున తారకమైనాది రావా రే। అండజేరి రామ యోగిగురువరునాశ్మదెలియవలెను రావా రే॥సత్య॥

తరుగువిరుగులేకను తానంతట తానైయున్నాది రావా రే। కరుణతోడ వెలిగొండదాసునకుగనుపడుచున్నాది రావా రే॥ సత్య॥

కందార్ధం* శంకరాభగణం

తారకసాంఖ్యములరశియు। నేరుపుతోహంసగూడినిటలాగ్రమున ౯।జే రియుముక్తినిగనుగొని- ధీరుండైనిలచువాడె॥దేశకుడన్నా॥ ఆతడేరాజ్యా యోగీశుడన్నా। వారువీరనునేరములనువిచారమునపోదోలినిర్వికారుడైవె ల్గేటిచిత్ప్రకాశునిగనుగొన్నవాడే॥దేశకుడన్నా॥

దర్బారురాగం అటతాళం

యెంతమహానీయుడేకొమ్మా॥ గురుసేమానివచ్చింతునమ్మా। సంతస మునుభక్తజనులకుమదిలోన। చింతదీర్చిముక్తికాంతనుజూపెను॥ యెంతమ॥

పాపవిదూరుడేకొమ్మా। మీరుభక్తితోరారావోయమ్మా। తాపత్ర యంబులతలద్రుంచినాలోన। రేవుమాపువెల్గేరూపాముజూపెను॥ యెంత॥

నిష్టాగరిష్టుడేకొమ్మా। మీరునిష్టతోసేవించరమ్మా। అష్టపదంబులనష్ట పరచినాలో। యిష్టలింగముకనుదృష్టిలోనిలిపెను॥యెంత॥

శ్రామపరహితుడేకొమ్మా। మీరునీమాముతోరారోయమ్మా। రామ

యోగీంద్రమునైరశికులరక్షింప। భూమిలో శుభ్రత గిరిపురమందు వెలసెను॥యెం॥
దాసపోషకుడెవోయమ్మా। మీరుదోసిలొగ్గి మ్రొక్కరమ్మా। వాసిగ
వెలిగొండదాసునివ్వా దయసి। వాసుదు నైచిద్విల సద్రైవెల్లెదా॥యెంత॥

కందార్ధం   రూపకం

కోటలునేడును దాటియు। కూటస్థశమంగునున్నకుండలిగనియా। హాట
కశైలమునందున। నాటకధరుడైనగురుని॥ నమ్మియుండుమురా॥ నీకునుయి
తరమెమ్మెలేటికీరా। సూటిగాను ముక్తిభాటనీకిదియని। నాటదెల్పెననీవీ
మాటమరువబోక॥నమ్మియుండుమురా॥

ఆనందభైరవి   రూపకం

పిచ్చివానిజూడరమ్మా అమ్మయ్యా। వీనిపిచ్చమేమొ తెలియదామెఅక్క
య్యా॥ ముచ్చువాలెనుండినన్ను యెచ్చరించిపిలచితా। హెచ్చుదేవుడొక్క
డనుచుమచ్చికతో జెప్పుచుండు॥పిచ్చి॥
వాదభేదమేమియెరుగడమ్మయ్యా। వీనిఆదిఅంత్యమెరుగవశమెఅక్క
య్యా। సాధుజనులగూడిసుప్రసాదముతాగోరిపరమబోధగురునిచేతవిన్న
పాదుదెలసుననివచించు॥పిచ్చి॥
చూడచుట్టమెవరులేరుఅమ్మయ్యా। వీనిచూడవేడుకాయగదవెఅక్క
య్యా। కోడెపాముఃరీతినారుమేడలన్నిదాటినన్ను।కూడలికినిరమ్మటంచుకూ
రిమితాబిలచుచుండు॥పిచ్చి॥
యెమ్మెలేమిలేవుగనవెఅమ్మయ్యా। వీనినమ్మటకునువశముగాదెఅక్క
య్యా। దిమ్మరివలెదిరిగిదిడ్డినిశిమధురపానమునీ। సొమ్మువలెనుగోళ్లుమేల్
తమ్మిలోనటంచుబలుకు॥పిచ్చి॥
చూపుచూడవెర్రిచూపెఅమ్మయ్యా। వీనికాపురముకయూరలేదెఅక్క
య్యా। రేపుమాపులేకవెర్రివ్యాపకుడైనిలచిగురుని। దాపుజేరియెందెందున
దరచిననేననుచుబలుకు॥పిచ్చి॥
చక్కదనమేమిలేదెఅమ్మయ్యా। వీనికెక్కువైనదైవమెవరెఅక్క
య్యా। నిక్కముగనునమ్మివేరుమక్కువలనుమరచితేయిరు। ప్రక్కలందునిల
చినేనుచిక్కదననిజెప్పుచుండు॥పిచ్చి॥
చిన్నపెద్దగాదుచూడుఅమ్మయ్యా। వీనిమెన్నదరముగాదెయెవరికక్క
య్యా। మన్ననతోబిలచియుందునున్నబాధనేనటంచు। కన్నులలోగనుగొను
మనితన్నగబోధించుచుండు॥పిచ్చి॥

బూటకంబులేమిలేవెంతమ్మయ్యా। వీనిసాటియెవరులేరుచూడఅక్క-
య్యా। వాటముగనురామయోగివర్యుఁడనఁగునాసేవయే। ధాటనీకుముక్తిక
నుచుపరమకృపనుబిలచుచుండు॥పిచ్చ॥

ఇతరచింతలేమినెఱుగడమ్మయ్యా। వీనిసతతమునుభజింపగోరుఅక్క-
య్యా। మతిచేవెలిగొండదాసుమరువకదలచుచుండె పతితపావనుడనేనని
బాసలిచ్చిచెప్పుచుండు॥పిచ్చ॥

కందార్థం ముఖారి

అకారమునాకారము। లేకను యేకల్మషంబులేశంబైనన్। సోకకచరా
చరంబుల। ప్రాకటముగయున్నవాని॥ పరునిచేగన్నా॥ వాడేముక్తిపరు
డౌనోయన్నా। లోకమువెల్లనలోకమానవ్వుల। నేకస్వరూపమైజోకవెలు
గువాని॥ పరునిచేగన్నా॥

శ్రీరాగం రూపకం

కోరివేడినారా। సద్గురువరయిందురారా॥కోరి॥ భారకతజ్ఞవనిమది
లోపట్టుగనీపాదములే॥కోరి॥

స్థిరమతినీవనుచు। నిను జేరితిఘనుడనుచు। అరమరసేయకుమికనన్నాద
రించుటకునునిన్నే॥కోరి॥

రక్షకుండవనుచు। నిరంతరమునుగనుచు। మోక్షదాయకనేజేయుమొ
రనాలించుమనినిన్నే॥కోరి॥

నిర్మలుండవనుచు। నేననుమదిగనుగొనుచు। ధర్మార్థకామమోక్షదా
యకుడనినుమరువకనే॥కోరి॥

సుందరాంగుడనుచు। నిన్నెందుమరువననుచు। అందముగనుశ్రీరామా
నందయోగివర్య నిన్నే॥కోరి॥

దండివాడననుచు। వెలిగొండదాసుననుచు। అండజేరెనేడుకనులపండు
గాయెమదినినిన్నే॥కోరి॥

అర్ధకందార్థం మోహన

యేటికియీభ్రమవినరా। బూటకమీదేహమెంతపోషించినయా। కాటి
కినిజమనిపెద్దలు। చాటించిరివినవదేర॥ చాలుగా॥ సద్గురునిజేరమేలుగా।
కాటుకపక్షులకూటముజేసుక। కోటిశిఖరమున మెలగుచునున్నా॥ చా
లుగా॥ సద్గురునిజేరమేలుగా॥

మధ్యమావతిరాగం అటతాళం

కొండయెకటి—లేనిగుణహీనులకుముక్తి। గోరినదొరకునటె॥ తిండిచేత మేనికండలుబెంచుక। మొండివాదములాడెరండలెల్లనువిను॥కొండ॥

కాసుజేతునినీచకర్మలనగుదేహవాసనలనుదగులుచు। గాసినొందిమరలకర్మములఁజేయుచు। దోషమెరుగనట్టితులువలెల్లనువిను॥కొండ॥

హద్దుమీరిపిన్నపెద్దలనెరుగక ముద్దుకూతలుగూయుచు। కద్దులేదనుభువిపద్దులుబలుకుచు। ప్రొద్దుబుజరిపెడిమొద్దులెల్లనువిను॥కొండ॥

గట్టిగప్రకృతిచేగలిగినసంసారకాంక్షచేతమెలగుచు। పట్టుదొరుకకగుట్టిట్టుబొర్లితుద। ముట్టకతిరిగేటిమూర్ఖులెల్లనువిను॥కొండ॥

అందముగారామానందయోగీంద్రునీయాత్మనాకెరుకనుచూ। ముందుగశరణనిమ్రొక్కనేరకనుమ। దాంధులైతిరిగేటిపందులెల్లనువిను॥కొండ॥

దండిగవెలిగొండదాసునిబ్రోచేటిదైవమెవ్వరోయనుచూ। గుండతనముచేతకులగోత్రములనెంచి। పండుటాకులరీతిపడువారలెల్లవిను॥కొండ॥

కందార్ధము మోహన

నారాయణనీనామము। వారితసద్భక్తినెపుడువదలకబలికే। సూరిజనసత్తములలో। జేరియుసాయుజ్యపదవి॥ జేకూర్తువన్నా। వాడేభక్తశీలుడోయన్నా॥ సారేకునీమంత్రజపముపదేశించు। కారణచార్యునిగనిమ్రొక్కువారికి॥ జేకూర్తువన్నా॥

శంకరాభరణం అటతాళం

కనుగొంటినమ్మా। సద్గురునాలో॥ కను॥ మనమునదాసోహమనుచునేసద్భక్తి। ఘనులనుగూడిహృత్కమలమధ్యమునందు। దినకరునికాంతులనుమించినదివ్యమంగళుడైనిరంతర। మనుమహాత్మ్యుండైవెలుంగునుగా। రేబగలునెడతెగకనుసుశాశ్వతుడైమెలంగునుగా। యింతనివచించుటకునుతరంబదిగాకయుండెనుగా। తుదమొదలువొకవిధమునకదలకమెలగుచుండెనుగా। తన్నుతాగనగా। వినకగనకమకినుకలేకనువెనుకముందునటించబోకను। తనకుదానైయుండియన్నిటతగలకుండునిరామయునినే॥కనుగొంటినమ్మా॥

పట్టువిడనమ్మా। నాజన్మసాఫల్యమేమమ్మా। రట్టయునమనసునట్టిట్టుగదలనీక।కట్టుజేసియాత్మగనుగొనువారికి। పట్టపగలుగనుండియచలబ్రహ్మమైపృధివినాకాశము।ముట్టుకొనియుండిలేదాయెనుగా।అదిచూడకదలకచ

ట్టువలెనంతతానామెనుగా। వ్రండిలేనేలేనట్టుదోచినదదేకనుగొనగా। పరిపూర్ణమైయేతట్టుజూచినచుట్టుకొన్నదిగా। తన్నుతాగనగా॥ యిట్టిదట్టిదటంచుపల్కగనెట్టివారికినలవిగాకను। దట్టముగయున్నట్టినిర్మలధాముడైననిరామయునినే॥కనుగొంటి॥

అందితినమ్మా। పరమానందమాయెనేకొమ్మా। ముందుగశ్రీరామానందయోగీంద్రుడైపొందుగనిలచెనాడెందములోనాడు। బిందుకళలకభేద్యమై వెలుగొందుసచరాచరములకునెడ। సందులేకనునిండియుండెనుగా। సర్వభూతంబులయందుపొందికగామెలంగెనుగా। వినుకొండనిలయించబందుతానైకదలకుండెనుగా। వెలిగొండదాసునికందమై మదియెందునుండునుగా। తన్నుతాగనగా॥ అందునిందునుపొందకనుభ్రమజెందికష్టములొందకనుయెందెందుగననందండెవిమలానందుడైననిరామయునినే॥కను॥

కంచార్ధం శంకరాభరణం

ఆదికినాదియుతానై। భేదంబునుబొందకెందుభీతియులేక। నాదబ్రహ్మంబైతా। పాదుగనెలకొన్నవాని॥ పరికించవన్నా। వానిమహిమభావించుమన్నా। సూదిమోపనుసందులేదనిగనుగొన్న। వేదాంతులకునువినోదమయ్యెడువాని॥పరికించవన్నా॥

శుద్ధసావేరి అటతాళం

అచలాత్ముడెటులుండుననగా। స్వామియన్నిటవుండిలేడనఘా॥ అచలాత్ముడునుసర్వమావరించిభువి। యెచటజూచిననేకమై తానెందుపొందనివాడతండు॥అచ॥

వాదభేదములేనివాడు। స్వామిగాధలేమియుచెందబోడు। ఆదితుదియుగాకనాకారమునులేక। నాదుబిందుకళాదులకునామీదనంటకయున్నవాడు॥అచలా॥

ఎన్నతరముగానివాడు। స్వామికన్నులలోనెయున్నాడు। మన్నుజలమువహ్నిమారుతమునుదాటి। యన్నమిన్నునంటకనుగనుగొన్నచిక్కకయున్నవాడు॥అచ॥

ఎగువదిగువనుయుండబోడు। స్వామిమిగిలిప్రకాశమైనాడు। సగుణనిర్గుణములకుసాక్షిభూతుండునై। మిగిలిభావాభావములనెడతెగక నిండిచరించువాడు॥అచ॥

ఎందుజూచినలేనివాడు। రామానందయోగీంద్రుడైనాడు। పొందుగ

శ్రుతగిరియందుప్రకాశమై। అందముగవెలిగొండదాసునియాత్మలోనివసించినాడు॥అచ॥

కందార్థం ముఖారిరాగం

ఎంతనిదెల్పుదుసీతా। కాంతునిశ్రీదివ్యపాదకమలములెపుడుక।సంతోషముచేమరువక। చింతలుపోజిమ్మువాడు॥ శ్రీగురుడన్నా। రామానందయోగీంద్రుడన్నా। దాంతుడైప్రకృతిగుణాంతుడైపరమసుశాంతుడైవెలునిరంతరమునువాడు॥శ్రీగురుడన్నా॥

శేగడరాగం అటతాళం

బట్టబయలైయున్నబ్రహ్మమునీవన్యోభావమేదోదెలియరా। మిట్టపల్లములనుజుట్టుకనంతట। పట్టుగనున్నయాగుట్టుదేశకునిచే। యిట్టిదనుచునుదెలియవలయునురా। లోవెలుపలనుతానెట్టుకొనిధరపాదుకొన్నదిరా। మెన్నాళ్ళకైననుబుట్టుచావునులేకయున్నదిరా। భూతములకాటపట్టునైతగలకనైయున్నదిరా। దాసినీవెరిగే। దిట్టమెరుగకయమునిచేతనుపట్టుపడికొరతనెట్టగనే। మట్టిపాలైమరలభువిలోబుట్టుటకునీకేలవట్టి॥బట్టబ॥

అందిందులేకనుయచలుడైయున్నయాపొందికదెలియుమురా। యెందుబూచినసందుగొందులవెనుకను।ముందునిండియునెడసందేమిలేకదా।నుండీదీనిపసందుదెలియుమురా।బాహ్యాంతరంబులయెందుతానైకదలకున్నదిరా। రేబగలునొకాక-చందమైయది వెలుగుచున్నదిరా। సనకాదిమునివరులందుపొందికనైమెలంగెనురా। దానినీవెరిగే। సందుదెలియకమందమతిచేబాంధకూయానందమునభ్రమ।జెందిసుఖదుఃఖములనెప్పుడునొందనీకేటికినివట్టి॥బట్టబయ॥

అండపిండాండబ్రహ్మాండముతనలోననుండజేసెనుదెలియరా। ఎండమావులరీతినొందుగుర్తెరుగక। ఖండమునైసూర్యమండలాంతరమందు। నిండుకొనియున్నదేదోగనరా। తనకంటెవేరైయుండువస్తువ లేకయున్నదిరా। రామయోగీశ్వరునండజేరియుదానిదెలియుమురా। శరణన్నగనివెలిగొండదాసునుబ్రోచినదివినరా। దానినీవెరిగే। దండినెరుగకతిండిచేయామొండివాదములాడితెలియనిరండలైతిరుగనేలను విసుకొండనిలయుంబైనవట్టి॥ బట్టబయ॥

కందార్థం ఆనందభైరవి

పుట్టుటగిట్టుటలేకను। పట్టుగసచరాచరంబుబ్రహ్మముతానై। గుట్టుగ

నుండెడివెల్గును। యిట్టిదనుచు దెలియువాడె॥ యీశ్వరుడన్నా। వాడీలోక మెరుగబోడన్నా। గట్టిగను దనమనసులో యీబట్టబయలందు నెరుకెప్పడు। ముట్ట లేదనిగురుని చేమదిదిట్టపరచి మెలంగువాడే॥ యీశ్వరుడన్నా॥

ఆనందభైరవిరాగం అటతాళం

పరమభక్తుడనీకుపట్టుగ జెల్పితిబ్రహ్మమిదేగనరా। యింతకువేరేపరికింపలేదాయె॥ తరుగుమరుగులేక తాను నేననబోక। పరిమాణువును గాకపగలు రేయుచూడ। బురదకుమ్మరిపురుగునంటనికరణినై పదునాల్గుభువనములరయ తానైయుండి యెందుననంటకుండు నిరామయుండని॥ పరమ॥

వన్నెలేమియు లేకవదరక బెదరకవర్తించుచున్నాదిర। దానికిసాటై। యున్నవస్తువ లేదురా। యెందుననిలువాకున్న దేదో దెలియరా। యోగులు మూడోకన్నునవెదకిరిరా। అదిదెలియరా। మన్నుజలమువహ్నిమారుతమును దాటియున్న మిన్ననంటకున్నవాడనిచూడ। వెన్నగాయగఘృతము చల్లకువేరుగావర్తించువిధమున। వెన్నతరమదిగాక లో వెలి చెన్నుమీరు నిరామయుండని॥ పరమ॥

ఆదితుదియు గాక నాకారమును లేకనంతటయున్నదిరా। బిందుకళనాదముల్ గానిదిరా। యెందునముట్టబోదని దెలియుమురా। మిన్నై యింతపొదుకొనెనుచూడరా। అదిదెలియరా। మోదఖేదములనక మొనసిమీజగముల। భేదమొందకకద్దు లేదానగారాక। మీదిబొబ్బరచింతపండునుమిళితమును గాకున్నవిధమున। ఆదికినితానాదియై తానచలుడైన నిరామయుండని॥ పరమ॥

పుట్టుగిట్టదిగాక భువిచరించుట లేక టూనుకయున్నదిరా। యెందునచూడ ముట్టబోకనియుందిరా। దానికిసందుపట్టు లేక నెపొందెరా। వెతుకగనెందు మొట్టమొదలు లేదురా। అదిదెలియరా। చట్టువలెనెయుండిక్షరమక్షరము గాక దుట్టుకయున్నయాగుట్టు దెలసిచూడ। గట్టిగను ముకురంబునందున కాంతులంటనిరీతిగనుగొన। వట్టిరైకదలకను నెదుటనివాసమైన నిరామయుండని॥ పరమ॥

కామమోహము లేక ఘనశ్రుతగిరిజోకకదలకయున్నాదిరా। దలపగను నిష్కామునైనిలచెనురా। దానికిమించనేమియు లేదాయెరా। నిర్మలగుణధాముడై వెలసెనురా। అదిదెలియరా। నీమనిష్టకర్మనీతులుజపతప। హోమములకునంతర్యామియై చూడగ। రామయోగిబ్రహ్మముగుచునిరంతరము

వెలిగొండదాసుని। ప్రేమతో రక్షింతుననియెడిబిరుదుగల్గునిరామయుండని॥ పరమ॥

కందార్థం   ముఖారి

మాయాప్రపంచమునందున। బాయక సంసారవార్ధిబడిదరిజేరక। జే యుగురునెరుగజాలక। కాయముస్థిరమనుచునమ్మి॥ గతిగానరైరీ। శ్రీహరిజేయుక్రమమరయరైరీ। వేయువిధములచేతసద్గురు। రాయానకు సేవలుఘటింపుచు। మాయగెలువగ గన్నవారికిమరలజన్మంబులేదనివిని॥ గతిదెలియరైరీ॥

మోహనరాగం   అటతాళం

ఇదివట్టిమాయా। దీనికిమించినవిబ్రహ్మమాయా॥ అదియిదిగాకతుద మొదలేమిలేకసమ్మాదముగవర్తించుచునదిగానలేకను। ముదముతో నీషణత్రయములవదలకను పాశబద్ధుండై। కదలకనుజెలువందుమదిగురుపదములనుగనుగొననివారికి॥ యిదివ॥

సాకారమాయా। యిదిమించినిరాకారమాయా। రాకపోకలులేనియేకస్వరూపమై ప్రాకటముగనున్నబయలనిదెలియక। చీకటినిబడియింద్రియంబులజిక్కి కామాదులనుదగులుక। లోకవాసనచేతగురుకృపలేకభువినిచరించువారికి॥ యిదివ॥

బిందునాదాయా। దీనికిమించుప్రియుడుతానాయా। ముందుగశ్రీరామానందయోగీంద్రుడై యెందుజూచినపరమానందుడై వెలసేడి। చందమెరుగక నెవుడుశ్రుతగిరియెందునను వెలిగొండదాసుని। అందముగబ్రోచేటి సద్గురునాత్మయందునగననివారికి॥ యిదివ॥

కందార్థం   మోహన

ఇట్టిప్రపంచపుసౌఖ్యము। వట్టిదియనిదెలసిముక్తివాంఛితుడైతా। గట్టిగసద్గురుగనుగొని। పట్టుగసేవించువారు॥ భక్తులోయన్నా। వారేకర్మబడయబోరన్నా। పుట్టుగిట్టులేకబట్టబయలువాని। గుట్టుగదెలసినిర్గుణులైనవారెల్ల॥ భక్తులోయన్నా॥

శంకరాభరణం   రూపకం

వందనమనరా। గురువరునితోసాటెవ్వరురా॥ వంద॥ ముందుగహరిపాదకమలమందుజేర్చినాడుగల్గు। సందేహముదీర్చిముక్తి। బొందగజేసెను నేడానందంబైయుండెనుమది॥ వంద॥

వింతయైన ప్రకృతికినాద్యంతమెల్ల దెల్పిముక్తి। కాంతనుగనుగొనిపర
మా। శాంతునిగానెల్లప్పుడు సంతోషముజేసెనుమది॥వంద॥

నాదినీదియనుచువట్టివాదములనుదగలకనుయ। నాదిమూలమైనవాని।
పాదుదెల్పినీవేమియుకాదనిబోధించనుమది॥వంద॥

అందముగను శ్రీరామానందయోగీశ్వరుడై। యెందుజూడనందెనిలచి।
యుందునునీయెందునులయలందూననుచుదెలిపెనుమది॥వంద॥

దండిగా శ్రుతనగపురినఖండంబైనిలచియువెలి। గొండాఖ్యునినెప్పుడు
బ్రోచు। చుండెడిబ్రహ్మాండనాయకుండనిగనుచుంటినిమది॥వంద॥

కందార్థం శంకరాభరణం

పన్నగశాయినిమదిలో। సన్నుతిజేసెడివిధంబుసద్గురుకృపచే। తిన్నగ
దెలసియుముక్తిని। గన్నట్టినరుండుమోక్ష॥ కాముడోయన్నా। వాడేచిం
తకలనెఱుగడన్నా। యెన్నతరముగాకయున్నపరాత్మని। కన్నులలోపల
గన్నవాడెమోక్ష॥ కాముడోయన్నా॥

కాఫిరాగం అటతాళం

చింతనీకేటికిరావె। ముక్తికాంతనుగూడితెకడతెరగలవే। చింత॥ విం
తయైనమాయాకాంతముదెలసియు। అంతరాత్మునిమదినిరంతరమునునే।దం
తతానైయుండుననిలత్స్యాంతరంబుననెరిగిపరమా। శాంతుడవునీవగుచుస
ద్గురుచెంతజేరగనవే॥చింత॥

అంటియంటకయుండగదవే। యామకకాంటిలోపలయున్నఘనునిగన్గా
నవే। ఘంటనాదముతుదనంటిప్రేమాయగయెందునంటకుండియూరింటిస్థైతా
నే। వంటిస్తంభపుమేడలోపలనోలలాడుచునున్నసద్గురు। జంటబాయక
నుండిసద్గతిజాడనీవదిగనవే॥చింత॥

అందిందులేనేలేదనవే। బ్రహ్మానందమయినిర్మలాకారమనవే। యెం
దుజూచినరామానందయోగీంద్రుడైముందునిలచిమోక్షముసగతాబూనె।
చందమెరిగినయప్పుడెశ్రుతగిరి యందువనువెలిగొండదాసుడ మందమగునా
నందమునునింపొందియుండెనువినవె॥చింత॥

హెచ్చుకందార్థం శంకరాభరణం

ఘనులగునిశ్చింతలవా। రనుపుణ్యాత్ములువచించిరాత్మనెరుకచే। జన
నస్థితిలయములుయీ। తనువునకేగలుగునాత్మ॥ తగులబోదన్నా॥ తెలసిన
ముక్తుడగుతన్నుగన్నా। మనముననేచింతలనువానిసద్భక్తులనుగూడిగురు

మర్మమునుగన్నవారికి। వినకజనకనుకినుకలేకనువెనుకముందునటించబోకను। దినకరునికాంతులకుమించినదివ్యమంగళుడైనపరునికి॥తగులబోదన్నా॥

కమాసురాగం అటతాళం

ఎందుకీచింతనొందనీకేలగోవిందునిగనగొనవే। మనసావినవే॥యెం॥ ముందుగనిశ్చింతనొందుచుగురుపాదమందునీమదినిజేర్చి। పూజలొనర్చి। అందరానటువంటిపదవినిబొందినీవెల్లపుడుపదియా। నందమొందుచుకష్టసుఖములనొందకనుబ్రహ్మంబుగనవే॥యెందు॥

తండ్రిశ్లోకం

రుణానుబంధరూపేణ। పశుపత్నిసుతాలయ। రుణక్షయేక్షయం యాంతి। కాతత్రపరివేదన॥ అనియున్నదిగాన

మోసపోకవికాసుడవైపరవాసుడేవుగనవే। మనసావినవే। గాసిదీర్చుపరమకారణగురుజేరిదోసిలొగ్గినిలచి। యెంజలిజేసి। ఆసవదలియునుపశుపత్నిసుతాలయాదులురుణములనిదెగ। దీసిపోవుసుతాదిమోహములాసదాశివునవలగనదగు॥యెందు॥

తల్లిశ్లోకం

మృణ్మయానీచభాండాని। బహురూపానిభిన్నవతు। భిన్నభాండపరిత్యాగం। కాతత్రపరివేదన॥ అనియున్నదిగాన

చెప్పిపోదికనెప్పుడేమానొత్రియః పతిగనుగొనవే। మనసావినవే॥ తప్పకతనుతానుదరచినిర్మలముగ। నొప్పెడుగురునిజేరి। మోక్షముగోరి। గొప్పకొద్దినినేకభాండమునొప్పవానిలోభిన్నభాండము। లెప్పటట్లనును న్నగలతగనొప్పనేసంశయమునీకు॥యెందు॥

భార్యశ్లోకం

ఇదంకాష్టమిదంకాష్టం। నదీతీరేచసంగమం। సంయోగశ్చవియోగశ్చ। కాతత్రపరివేదన॥ అనియున్నదిగాన

భోగమేటికియేగతొనీకువిరాగివైప్రభుగనవే। మనసావినవే। త్యాగివైనీవుసద్భాగవతులగని। సాగిలపడిమ్రొక్కుము। సద్గతిగనుము। వేగమైనప్రవాహమునసునవియోగసంయోగంవుసమిధలు। బాగజీవులకూడికలునెడబాయుటలుననపరునిగనదగు॥యెం॥

దాసిశ్లోకం

ఏకవృక్షసమారూఢ। నానాజాతివిహంగవతు। ప్రభాతేనవిభా

తేన। కాతత్రపరివేదన॥ అనియున్నదిగాన

లోకవృత్తినిపోకడబోకనిరాకారుగనుగొనవే। మనసావినవే। సాకార మందునిస్సంగుడైవిమలుడైయేకస్వరూపుడనుమ। స్వామినిగనుము। యే కవృక్షమునందుపక్షులనేకములునివసించుబరువిడు। నాకరణితనువులనిన మ్మినబోకచేపరమాత్మగనవే॥యెం॥

పుతు్రనశ్లోకం

మాతులాయశ్చశ్రీకృష్ణ। పితాయశ్చధనుంజయ। అభిమన్యహాతం దృష్ట్వా। కాతత్రపరివేదన॥ అనియున్నదిగాన

అంతనాదనిసంతసించకనుశ్రీకాంతునిగనుగొనవే। మనసావినవే। విం తగజగముకాద్యంతమైనిలచితానంతరాత్మయగుచు। సాధులబో్రచు।మం తుకెక్కినవారలైయభిమన్యునిల్పగలైరిహరినరు। లింతయునుకాలమనిదె లియుకోరంతలేనిపరంబుగనదగు॥యెం॥

మందబుద్ధికెయెందుకే శ్రీరామానందయోగిజేరవే। మనసావినవే। యెందుజూచినసందుగొందులవెనుకనుముందునుండుగన్గొనా। బ్రహ్మంబ న। అందముగవెలిగొండదాసునియందుభావాభావమైబలు। పొందికతోవె లిగేటిపరమానందరూపుడనుచుగనవే॥యెం॥

ఆరభి కందార్థం

సర్వాధిక్యుడవయ్యును। సర్వేశుడవయ్యుసర్వసాక్షియునయ్యుక్। స ర్వజగత్పూర్ణుడవై॥ సర్వానందంబులను గాంతువురా। నినుజేరినవారి। స ర్వభేదములవేద్రుంతువురా। గర్వచిత్తులకుగనుగొనరాకనిగర్వులకెల్లనభవ డమూర్తివై॥ సర్వానందంబులను గాంతువురా॥

కాంభోదిరాగం ఆదితాళం

కల్లలోకములునీకుయుల్లామెనువినరా। తిరుగా। మళ్ళిజన్మమేమిలేదు మరువబోకుమురా। గనరా। కల్ల॥ తొల్లిప్రహ్లాదాదిభక్తులెల్లముక్తిజెంది ఘనులైయెల్లభావాభావములలోకొల్లలాడేరా। తల్లియుదండ్రియుగురువు దైవమైయుండేటిమర్మ। మెల్లగురునిచేతగనినీయుల్లములోమరువకున్న। అ ల్లదుగోజగమెల్లపిండెయెగజల్లినట్లుతానుళ్ళకైనా॥కల్లలో॥

గట్టిగానునీకుబ్రహ్మమిట్టివాడనుచుదెలసేబట్టుదెల్పితినినీవిపట్టువదలకు రా। మట్టులేకనెవ్వరుదువానిముట్టుటాకేసందులేక। జుట్టుకొనియెందునతా బట్టబయలైనిండియున్న। గుట్టుమదినిబలిదిట్టపరచియేతట్టునీవులేనట్టుజూచి

నా॥ కల్లలోకా॥

కోరినీకూనిర్మలుండీతీరుసుందుననుచు దాపుజేరిబోధజేసితియీ। వారివి మవకురా। నీరుమన్నువాయువగ్నినిండినయాకాశమెల్ల। మీరియుండిభూతములకాధారమై వెలుగుచున్న। నేరుపెరిగిపలుమారునెరుకతో చేర కుంతితావేరైయున్న॥ కల్ల॥

పంతముతోడుతనునిరంతరాత్మని నేడునీచెంతజూపితినినీవి। భ్రాంతిమానరా। వింతైనట్టిసంసారమంతయునుగడచిపరమ। శాంతుడవీవగుచుసర్వజగముతానైయున్నవాని। సంతతమునవిశ్చింతచేతనీవంతర్యామిగనచలుడవైనా॥ కల్ల॥

అందముగనుశ్రీరామానందయోగీశ్వరునికృపచే। నందితెలసితీవిమదినీ సందియంవిడరా! ముందుగవెలిగొండదాసుడందితన్నుతానుగాంచి। యెందుజూడనీదివ్యపరమానందములోనిలచియున్న। చందమెరిగిదృఢమంది శ్రుతగిరినిబొందినట్టిగురునందుజేరునీ॥ కల్లలో॥

హిచ్చుకందార్థం శంకరాభరణం

పరిపూర్ణబోధతనలో। స్థిరముగగుర్తెరిగితన్నుదెలసినవారల్। మరలనుబుట్టుటకల్లని యెరిగించనుగురువరుండు॥ నిదినమ్మవేరా॥ యింతకుమీరినదిలేదువినరా। తరుగకవిరుగకమరుగింతలేకనే। కొరతరానట్టినిర్గుణమైనబోధను। కరతలామలకముగనీమదిగనుమనీకెచ్చోటదొరుకని। గురుతుదెల్పెనుదానీవెమరకసద్గతినొందుటకునై॥ ఇదినమ్మవేరా॥

శ్రీరాగం ఆదితాళం

ఎక్కడజూచినయొక్కడెయింతకునెక్కువలేదనరా॥ గనరా॥ చక్కగనెరిగేజాడనెరుంగక దిక్కులుదిరిగేటక్కరిలకెల్లను। చిక్కదుగా తామిక్కటమైభువిపెక్కువిధంబులవకరిజాతైనది। గ్రక్కునగనగానికరిమకగనుయేదిక్కుజూడనిరుప్రక్కలతోడై॥ ఎక్క॥

పుట్టుదుచావదుపుణ్యాలలో వెలిబూనుకయున్నదిరా॥ గనరా॥ పట్టుగసద్గురుభావాభావముగట్టిగదెలియనిగాడ్దెలకెల్లను। పట్టిదిగాయేతట్టుజూచినను నెట్టుకనంతటజుట్టుకొన్నదది। యెట్టిదొగనుగొన్నట్టివారికే। గుట్టుగమదిలోబట్టబయలుగా॥ ఎక్క॥

నాడినీదియనిభేదములేకయనాదిగయున్నదిరా॥ గనరా॥ ఖేదముచేతనువాదములాడుచుయేదనిబలికేమొద్దులకెల్లను। లేదుగతుదమొదలాదిగాక

తనుపాదుకొన్నదా మోదంబైధర। సూదిమోపసందేదనిమదిలో వేదాం
తులకువినోదంబుగ తా॥ఏక॥

ఎందదుతడవదువుండిలేదనకదండిగయున్నదిరా॥ గనరా॥ ఖండము
గాకనఖండంబైనది రెండెరుగనియూరండలకెల్లను। వుండదుగాగనుచుండిన
నంతటనిండుకొని బ్రహ్మాండనాయకుండండగాను యెండుండకకన్నులపండు
గానుభువితాండంబైతా॥ఏక॥

సందులేక యొందెందునగనుగొననందెయున్నదిరా। గనరా॥ ముందుగ
రామానందయోగికృపనొందనట్టియాపందులకెల్లను। పొందదుగాదృఢమం
దుచుతుగ్రితగిరియందునల్లవెలిగొండదాసుమది। జెందినెల్గునీచందమెరిగిపెం
పొందువారికానందముజేయుచు॥ఏక॥

కందార్థం నాదనామక్రియ

గట్టిగదేహేంద్రియములు। వట్టివియని దెలసిలోకవాసనలడచే। గుట్టు
గురువరునిచేతను। పట్టుగదెలసినను ముక్తి॥ పరుడౌనోయన్నా॥ వానికితి
రుగపాపమేడన్నా। యిట్టిదనుచుదానిమొట్టమొదలుగని। చట్టువలెనుమది
చలనములేకున్న। పుట్టుగిట్టుటలేకసర్వముబట్టబయలందెరుకనెప్పుడు। ము
ట్టబోకనుచూడవార్థికికట్టరీతిని తానుతానై॥పరుడౌనోయన్నా॥

యెదుకులకాంభోది అటతాళం

నిన్ననీవుగనినిజమెరిగుండినని పరబ్రహ్మము చూడరా॥ యెన్నతరముగా
కనెందునగలయికమన్నమిన్నంటకమమతలేమియులేక। సున్నసున్ననుగల్పి
తమేదెనసోకకనుభువిజన్మలయములు। నెన్నడెరుగకతనకుదానైయున్నని
ర్గుణభావమందున॥నిన్న॥

వేదాంతులకుమదిభేదమొందకనుయనాదిమూలంబాయెరా। పాదుగ
తుదమొదలేదైనదెరుగక। సూదిమోపనుసందుదాచినలేకను। మోదమైప
దునాల్గుభువనములాదరించుచునుండి సర్వంబేదినేనెరుగనని యద్భుతవాది
వైయెప్పుడునీమదిలో॥నిన్న॥

పరమభక్తులుతమలోదరచిముక్తినిగోరిభావజ్ఞులైనారురా। సరిగా
దుదానికేచలనంబులేదెవరి। నెరు[illegible]నియ్యాదుపలుకజెమితలంపదు। స్థిరము
గాతానుండినెందెందరయనణుమాత్రంబునైనను। తరుగులేక వెలుంగునా
పరతత్వమును నెరిగున్ననీలో॥నిన్న॥

అందముగా రామానందయోగీశ్వరుడనిఖ్యాతినొందెనురా। సందేహ

మును లేక సకలప్రపంచమునందు నొండక యొందున చలుఁడైనవాని। చందము
ను వెలిగొండదాసుడు పొందుపరచియు నెపుడు మదియా। నందమొందుచు
శ్రుతగిరిని వెలుగొందు గతి రేబగలు నీలో॥ నిన్ను॥

కందార్థం   ముఖారి

ధర్మాధర్మము దెలిసియు। నిర్మలుఁడైనట్టి గురుని నిజరూపములో। మర్మము
దెలిసి ప్రపంచపు। కర్మములను జిమ్మి ముక్తి॥ గాంచుమా యన్నా॥ యిది దెలిసి
తేఘను లౌదురన్నా। చర్మవసనుని సఖుఁడు నైభవ నిర్మలత్వము నొంది వెల్గెడు।
మర్మమెరిగియు పరమ భక్తుల మహిమలను దలపోసి ముక్తి॥ గాంచుమా
యన్నా॥

ముఖారి రాగం   ఆదితాళం

కంటికంటి సద్గురునీనా। కనులగంటి॥ కంటిని నేయారింటపైన మూకఠిం
టిలో ననిష్కంటక మద్గురు॥ కంటి॥

సకలాత్మలలో సాక్షియుతానై। వికలంబొందక వెల్గెడు సద్గురు॥ కంటి॥
మందరమధ్యము మరి తారకముల। యందు ప్రణవరూపాంతరుఁడగు గు
రు॥ కంటి॥

ఎండ వెన్నెలయు నిండియుండగను। మెండుగ చిత్కళ మెరుపులలో గు
రు॥ కంటి॥

అకార వుకార మకారములకా। ధికారణుండై ప్రకాసించు గురు॥ కంటి॥
మేలినూట యెనిమిది తిరుపతులకు। మూలమైనసుర శైలమందు గురు॥ కం॥
గంగాయమునా ఘన సరస్వతుల। సంగమమున శ్రీరంగని మద్గురు॥ కం॥
అండపిండ బ్రహ్మాండములను పర। మండలమందున ఖండుని మద్గురు॥ కంటి॥
ముందుగ రామానందయోగినై। యుందు నన్న సానందమూర్తి గురు॥ కం॥
దండిగాను వెలిగొండదాసు మది। నుండు నట్టి మార్తాండ తేజ గురు॥ కం॥

కందార్థం   శంకరాభరణం

చక్కరబొమ్మరొ వినవే। గ్రక్కున నక్కమలములను గలదేవతలన్।
మక్కువదీరగ దెల్పెద। నిక్కముగా నమ్మియుండుము॥ నీరజనేత్రి॥ ననుమరు
వకే నిగమచారిత్రి। టక్కులనకు నిరతమ్ము [illegible] నారు నూర్లు। లెక్కను హంసలను
కువకక్కగ దెల్పెద॥ నీరజనేత్రి॥

కన్నడ   అటతాళం

శ్రీలక్ష్మి వినవె నా మాట। నీకు జెప్పెద నే ముక్తి బాట॥ ఫాలభాగమున

ముమ్మూర్తులకొలనులోన। చాలు వేయిస్తంభాలమేలుమంటపములో। వాని
లాడుచునుండునను గనజాల రెవ్వరునీకు సెనా। కీలుదెల్పెద వేగ పరమసుశీల
వైనను గాంచు మెరుము॥ శ్రీలక్ష్మి॥

వారిరుహాక్షిరో వినవే। నాధారచక్రమునందుగనవే। తీరుగ వశషసా
దాగ వర్ణయుతంబై మీరిన లరేకుల వారిజమున్నది। ధీరుడై విఘ్నేశ్వరుండా
రూఢుడైయుండునతనికి। నారునూరులప్రణవమును విస్తారమై యర్పించు
హంస॥ శ్రీలక్ష్మి॥

మానవాత్రజననిరో వినవే। స్వాధిష్టానచక్రమునందుగనవే। మూని నిమ
బభమయరలాదుల చేత। వీనవద్దళముల విలసిల్లుకమలము। దానిపైగల బ్ర
హ్మదేవునకైనిరంతరమూరువేలును। హీనప్రణవధ్యానమర్పణబూని జేయు
చునుండుహంస॥ శ్రీలక్ష్మి॥

కనకదృశాంగిరో వినవే। దివ్యమణిపూరచక్రముగనవే। తనరినడఢణత
థదధనపఫలచే। ననువొందుపదిరేకులరినకమలము। ఘనుడు శ్రీవిష్ణుండు
యానతక్షమలమున వెలుగొందునతనికి। ననయమునారేవ్వేలప్రణవంబును
సమర్పణజేయుహంస॥ శ్రీలక్ష్మి॥

శతపత్రగంధిరో వినవే। అనాహతచక్రమున వేగగనవే। నతలోకకఖగ
ఘజఝఞటఠ। ప్రతతితో పదిరెండుపత్రములై యుండు। వితతపుణ్యుడు
శంభుడందున వెలసియుండుమహాత్ముడతనికి। సతతమునునారేవ్వేలప్రణవ
ముచతురగతినర్పించుహంస॥ శ్రీలక్ష్మి॥

పరమకళ్యాణిరో వినవే। జీవపరమావిశుద్ధముగనవే। హరిణాక్షి కుచ
చ్చోటలఅలుపదియారువరగతితోనుండు పదియారురేకుల। నిరతమునుజీ
వుండునచ్చోనిలచియుండుమునికిక్షమతనికి। గరిమతో వాక వేయుప్రణవంబ
రయగానర్పించుహంసా॥ శ్రీలక్ష్మి॥

సదమలగాత్రిరో వినవే। రమ్యాస్తశమునాజ్ఞేయముగనవే। పదవితోదం
తహాంతంబర్ణములను గల్గి। కుదురుగ రెండు రేకులుగల్గి వెలువొందు। మది
తయాకమలంబుపైనింపొదవమండిన యాత్మను సమ్మోదముతో మత వేయు
ప్రణవమును సరసతో సర్పించుహంస॥ శ్రీలక్ష్మి॥

క్షీరసాగర పుత్రి వినవే। సాహస్రారచక్రమునందుగనవే। కూరిమితో
రామనుడనానాకు వెయి। మూరుఅప్రణవ మేమరకనర్పించును। చారు శ్రీ
కుశిశైల పురవరసౌధమునసాకారుడనునే। కోరికతో వెలిగొందబ్రాసుని

సారకృపరక్షింపుచుండుము॥శ్రీలక్ష్మీ॥

ఆరభి కందార్ధం

తారకసాంఖ్యములనుమది। దీరగతత్వంబులెన్నదెల్పుటకైనే। సారెకు
నిసురమ్మనుమని॥ కూరిమితోడబిలచితిరావే॥ శ్రీరామానందగురువరుడను
చునమ్మికోవె। సారహీనసంసారజలధికడతేరలేవు వేసారిసుఖముకై॥ కూ
రిమితోడబిలచితిరావే॥

శుద్ధసావేరిరాగం అటతాళం

శ్రీనిత్యసంకల్ప శేషాహిమృదుతల్పచేరినామనవివినవే। దాసవార్ధి తరి
ద్విలాసుడవని దాసదాసులునిన్నాత్మదలచినుతింతురు। దాసిపైరగనీవునను
నెడబాసియుండగజాలవోపర। వాసుదేవజగంబులెల్లను జేసినావనినిన్ను
రలుసుదాసి। ప్రాణులుమ్రొక్కుచుండగబ్రోచి। వారికోర్కెసఫలముల్ జే
సి। మోక్షమునొందించితివనిదోసి। లొగ్గితినిక। భాసమానవిలాసరాశిక
పరమతత్వరహస్యమునుదయజేసినిను నెడబాయకుండెడి చిత్సుఖాధినిబాం
దజేయుము॥ శ్రీసత్య॥

పరమకళ్యాణశ్రీపరభృతస్తుతవాణివచియింతునిదివినవే। స్థిరముగభు
విపరాత్పరుడవొక్కండవై। ధరవిలాసముచూడదలచినిమస్సృజియించి। వ
రుసనీసంబంధమునయీవహిచతుర్దశభువనములు సత్వరతతోజనియించె
ననిమదినరయలేకనిజంబటంచునికోరి। మోహములచేదిగుగుచువారి। పా
పములచేనరకముల్ జేరి। నన్నెరుగనేరరెసుకుమారి। మదినిగోరి। గురునిక్రృ
పైతారకంబనునదిగురునెరింగిమనోవికారము। లరసిద్రుంచియులక్ష్యమును
నాయందునిల్పిసుఖంబుగనవే॥ పరమ॥

కందర్పజనకనీచందమిట్టిదనిసానందాదులెంతైననూ। పొందుగతెలియ
లేరందురునామదియందునిల్పెదనేనీసుందరముహామను। యిందుసుందనరాక
పర్వమునందునిండితివంద్రుబుధులర విందలోచననీమహాత్త్య మునందునమప
దునాల్గుభువనములందూ। భూతములసృష్టించితివందూ। కర్త్రత్వైజగలబు
లయందు। పోషకుడవైవిలసిల్లినందూ। చేతనుమది। బాందేకసాఖ్యంబునం
దునముఖ్యమగుతత్వములనిర్ణయ। ముందజేసియునిర్వికల్పానందమునన
న్నికనుజేర్చవే॥ శ్రీసత్య॥

చంచలాక్షిరావినువించెదనీతత్వమంచితముగవినవే। పంచభూతముల
జయించివిషయములద్రుంచిషడ్గుణములవంచనజేసియు। గ్రాంథికసాధ్యా

రకమలయుగళచిద్విదళాబ్జమున ప్రణవరూపంబుంచితము ఘూర్మిల్లవీడలవించుచు వే
గకనుంగొనుదురనియెందు। నీమదిలోనన్నుదలంచు। యుండగ సంచితములం
టవంటు। నన్నుమరచిత్స్వకాతుడనంచు। దలంచుము। యెంబకర్మయుగాని
పదవిలభించునని నీయాత్మలో దృఢముంచి రేబగలొక్కటిగ ధ్యానించి పరము

స్వామినన్నిక వేరుసల్పక నేరములెత్తుమియించి బ్రోవగదే। తామసరహి
తనీశ్రీమన్నారాయణ నామముదలపోసినరు తెల్లభువిలోన। స్వామివానినెన్నె
రుగజాలక మర్త్యసంసారాంధులైరిదా। మేమిగానక పామరులునైతాము వే
మనెత్రిభ్రాంతి చేతను నీమ। హాత్యము తెలియవశమెనిషాక్కాము। నన్నును గావు
మికమేఘశ్యామ। క్రొమొక్కడ కరుణించు గుణధామ। సార్వభౌమ। వేరుదను
నీపాదయుగళను తామరసముల మరువసికసీ। నామమంత్రము సంగిదయనా
పామరత్వమునదలచి బ్రోవుము॥ శ్రీసత్య॥

పూనివినవె శుకవాణి నాపలుక్కులుపూబోణివినుపించెదా। జ్ఞానవేద్యుడ
సిత్యానూనవైభవుడనై। మానసవాక్కాయధీనుడగాకుండి। శ్రీనివాసుడ
నను చుమదిలో ధ్యానమొందెటిహనుమదాదిమహానుభావులు మాయనెల్లను
బోవడచివానిజమెరింగిరిచాన। అట్టిదివేగనీయాత్మలోన। నిల్పుము వేగదెల్పి
తిగాన। మర్త్యమలొందనెన్నడటులైన। ముక్తిదెయున। బూనిరామానంద
మునినైపొందుగ శ్రుతనగపురంబున। దీనుడగు వెలిగొండదాసుని మానసం
బునవిల్చి వెల్గుదు॥ పరమకళ్యాణి॥

కండార్థం ముఖారి

అక్కరోవినవే నాడే। దక్కకనే బోవ వెంటదిరిగియున్నానే। టక్కరి
చేయుచునుండెడి। చక్కనిదైవకావీని॥ జాడదెల్పగదే। వీనికినెవరుసా
టిలేరుగదే। మక్కువతోడనెవాక్కడనైనను। పక్కతోడైయున్న పరమా
త్మునినావాలో॥ పెక్కువిధములబలికినెవరికిజిక్కక నుమొందెందుభక్తులు।
క్రొమొక్కచుండినవారిమదిలోనిక్కముగనుండునసుజాసి॥ జాడదెల్పగదే॥

కేదార ఆదితాళం

కన్నులారగనాలితెరయాఘనునిమొవ్వరెలక్కరో। తిన్నగానాసాగ్రి
మందున్న దేవుడే చెల్లెలా॥ కన్ను॥

చెవులకైతేటలౌలందుటిరుగుచే చెలక్కరో। నివ్వనెవనెభేదమెదసినిజము
దెల్పవెచెల్లెలా॥ కన్ను॥

నిజము దెల్పవానికి తమేసీతియుందునె అక్కరో। అజపమనేమంత్రముత
నయాత్మనందునె చెల్లెలా॥కన్ను॥

మంత్రముల చేతవానిమహిమలే వెఅక్కరో। తంత్రకాడైజగము కెల్లతా
రకుండె చెల్లెలా॥కన్ను॥

తారకుండైయున్నవానిదలచు టెట్లో అక్కరో। కోరికలెల్ల మమానిగా
లువవలెనే చెల్లెలా॥కన్ను॥

కొలువు జేతామన్నవానిగురుతు యేదనె అక్కరో। నిలువనీడలేనిచోట
నిజమెరుంగవె చెల్లెలా॥ కన్ను॥

నిజమెరుంగనువానితోటి నెళవు యెట్లగునక్కరో। భజనపరులనుగూడి
యున్నపట్టుదొరుకునె చెల్లెలా॥కన్ను॥

పట్టుదొరికిననేడునాతో పలుకునట వెఅక్కరో। ఆ। గుట్టురామానంద
యోగిగురునిగన్గొను చెల్లెలా॥కన్ను॥

గురునిగన్గొని శ్రుతగిరీశునిగూడువారెవరక్కరో। ధరణిలో వెలిగొండ
దాసుడుదావు జేరెనె చెల్లెలా॥కన్ను॥

కందార్థం మోహన

జనస్థితిలయములకును। ఘనుడై తానున్నయట్టిక్రమమెరుగకనీ। మనమ్ము
నసంశయమొందుచు। కనుపాపలనున్నవాని॥ గనుగొనవేరా॥ నీకును ము
క్తి గలుగునువినరా। వినికను దానినాశనము గావించిదా। ప్రణవస్వరూపు
డౌ బ్రహ్మమై వెలసెను॥గనుగొనవేరా॥

కాఫిరాగం ఆదితాళం

అందరానిముక్తి కన్నులందెగలదుచూడరా। అచందమెరిగియున్న జనన
మొందవెన్నడైనరా॥ అంద॥

ముందుగా శ్రీగురుని పాదమందునీదుమనసునెపుడు। పొందుపరచియు
న్న బ్రహ్మనందమై వెలసేవురా॥అంద॥

లోకలోకరూపుడై తానేకమాయచూడరా। ఆపోకడగను గొన్నవారి
పొందుమరువబోకురా॥అంద॥

శోకభోకలేకసర్వమేకమైయున్నట్టివాని। ప్రాకటముగగన్న నీవేపరుడ
వై వెలసేవురా॥ అంద॥

గుట్టుగతెనలో నెచూడబట్టుబయలై నాడురా। ఆ।పట్టు దెలసియున్నవా
రిపాదసేవ జేయరా॥ అంద॥

పట్టుగ లేక దలకను సర్వఘటాంతర్యామిని। గట్టిగనీవెరిగియున్న ఘనుడ
వై వెలసేవురా॥ అంద॥

అవి శాంత్యమేమి లేకయచలుడై యున్నాము రా। ఆ। వేదాంతుని దెలసిన
ట్టివేత్తలతో గలయు రా॥అంద॥

రాముపోదు లేదనక భేదమొందుచు తానుండి। లేదనిబల్కి-ననంత ర్వేదివై
వెలసేవురా॥అంద॥

పందు వెన్నెలరీతి నినిండుక యున్నాము రా। అండజేరితను తా దెలిపేయా
చార్యుని జేర రా॥అంద॥

దండిరామానంద యోగిదయచేత వినుకొండపైని। నిండియున్న హరినిమ
దివెలిగొండ దాసు గాంచరా॥అంద॥

కందార్థం ముఖారి

పందతనంబున ప్రకృతివి। దండగుశక్తి నిఘటించుటకు దెల్పెదని।స్సందేహ
ముగా రామా॥ నందమునీంద్రుండెపరుడో॥ నంచునమ్మెమురా।నీవాపరు
నియందు కెందుమురా। సందియమున యోగులెందరో భ్రష్టేరా। చందమొం
దక నీవానంద ముణోపరుడో ॥నంచునమ్మెమురా॥

శంకరాభరణం అటతాళం

భగవంతుడితడెగన్గానరా। నీలోపరికించి తెలసితె బ్రహ్మమాదువురా॥
భగవం॥ పౌకరుచేతను ఇంద్రియంబులదగుబుకొని పాశబద్ధుడవై। పగలు
రాత్రిరి నెపుడునీచవు మగువలను గూడి చెడ నేలను॥భగ॥

మతభేదముల నెంచకుమురా। సమ్మతముగనుండేటి మాన్యులగనరు।
క్షితిని జననంబొంది పాపము జేసిసుఖదుఃఖముల రెంటిన। వెతలబొందుచునుం
డితను తావివర మెరుగకను చెడ నేలను॥భగ॥

పట్టినిండల జోలివిడరా। దీనిగుట్టు దెలసియున్న గురుని జేరుమురా। పట్టు
గా సంసారవారధిబడి మునుంగుచు దేలుచునుతుద। ముట్టకను యింద్రణత్రయ
ములజాట్టుకొని నీవు చెడ నేలను॥భగ॥

చపలత్వమును విడువవేరా। యాకపటనాటకుడైన ఘనుని వేడుమురా।
పాపము లెంచుచునుండి పెద్దల నింద జేయుచు యమునిచే పరితపింపుచు నరక
కూపంబునదవిలి దుఃఖమున చెడనేలను॥భగ॥

పామరత్వము నీవు వీడరా। నిన్నేరామనంద యోగిరక్షించు వినరా। తా
మసంబును మానిశ్రుతగిరి ధాముడై వెలిగొండ దాసుని। ప్రేమతో రక్షించుప

ద్గురుబిరుదేరుంగకనుంచెడనేలను॥భగ॥

కందార్థం ఆరభిరాగం

దాసుడపతితుడదీనుడ। నీసరిలేరనుచునమ్మికర్ప్పుఖ్యక్తి। దోసిలియొగ్గిభవత్కృప॥ కాసించినాడవేగరారా। నిన్విదువనంచుబాసజేసితిని జగదాధారా। వాసవాదిసురవర్ణితమానీవాసిజూపినా గాసిదీర్తువని॥యాసిం॥

ముఖారిరాగం అటతాళం

కరుణజూడుమునన్నుశ్రీసద్గురువరానీపాదములను। స్థిరముగా। నామదిమరువగా॥కరుణ॥

ధూతకోటికినెల్లనీవునుధాతవైప్రఖ్యాతినొందిన। రీతిగా। కనుగొనుప్రీతిగా॥ కరు॥

సారసాత్ముడవనుచుబుధులువిచారమునసేమరకమదిలో। గోరిరి। శరణనిజేరిరి॥కరు॥

ఎంచశక్యముగాకనీవునుమించియున్నదిభక్తులెల్లను। గాంచిరి। నినుసేవించిరి॥ కరు॥

మోక్షదాయకయీజగంబులరక్షకుడవైవెలసియున్నది। దీక్షతో। గంటినపేక్షతో॥కరు॥

అంటియుంటకనీవుతోడైయుంటివనిశ్రుతులందుబలుకుట। వింటిగా। నినుకనుగొంటిగా॥కరు॥

పట్టుగాసచరాచరంబులబ్రహ్మమైనీవున్నజాడను। గట్టిగా। దెలసితిగుట్టుగా॥కరు॥

పొందికైరెయుంబెందురామానందయోగీశ్వరుడవనిమది। యెందునూ। దలచుచునుందును॥కరు॥

దండిగావెలిగొండదాసునికండమైశ్రుతగిరినినీవై। యుండగా। కన్నులనిండుగా॥కరు॥

ఆరభి కందార్థం

కనుగొనశక్యముగాకను। జననస్థితిలయమునీవుజెందకయెంతో। దునజూడనిండుకొనివే॥ రునుగాకనిలచియున్నావూర।నీసేవజేయుఘనులెల్లముక్తినొందేరూరా। మనమునసెప్పుడనుదినమునుమరువకనినుప్రార్థించియుగనువారికివే॥ రునుగాకనిలచియున్నావూర॥

మధ్యమావతి రాగం ఆదితాళం

అదుగో శ్రీరామచంద్రుండదుగో। ఝుడియకమనుచున్నా॥ డదుగో॥
అదుగో రాముడనివిడువక దలచిన। కడుభక్తులకనుకుడి యెదమలవా॥ డ॥
భూతములకుసంప్రీతిగ నెప్పుడు। మేతనీళ్ళిడుచుఖ్యాతిగొన్నవా॥ డదు॥
ఆరుమీరిసాహస్రారమునందున। జేరియుప్రణవాకారుడైనవా॥ డదు॥
వాటముగానుత్రికూటమునందున। మేటిగనిలచిననాటకుడౌవా॥ డదు॥
బాగుగసీతాభామామణితో। భోగమొనర్చెడిపుణ్యపురుషుడ॥ ల్లదుగో॥
పంచకళలకనుమించియుతానై। వెంచేసినశ్రీకాంచనచేలుఁ॥ డదుగో॥
ఇంటిమంటికినినంటకనెపుడర। గంటియెందునెందంటకున్నవా॥ డదు॥
అండపిండబ్రహ్మాండంబునుదా। నిండివెలుంగునఖండమూర్తి అ॥ ల్లదు॥
రాకపోకలును లేకసర్వమును। గాకవెల్గుయాలోకరక్షకుం॥ డదు॥
పొందుగరామానందయోగినై। యెందుజూడగనుముందున్నవా॥ డ॥
దండిగానువెలిగొండదాసునకు। నండగశ్రుతగిరినుండువారియుతా॥ న॥

కందార్థం శంకరాభరణం

ఎక్కడజూచినతనయిరు। ప్రక్కలతోడైనవాడె బ్రహ్మంబనుచుఁ। గ్ర
క్కునమదిలోనమ్మిన। యెక్కువనికనేమిగలదో॥ యెరుగుమాయన్నా।
యెందునజూడనేమిలేదన్నా। ఒక్కడైకదలకపెక్కుపోకలబోక। పిక్కటి
ల్లుచుసర్వదిక్కులయందున। మిక్కుటంబైయుండికరములజిక్కకనుసచరా
చరంబుల। నొక్కరీతినివెల్గుచుండెడి। చక్కనీసద్గురునినీలో॥ నెరుగుమా
యన్నా॥

అష్టపది॥ నీలాంబరి॥ ఆదితాళం

శ్రీనివాసుడవనుచునినుమదిజేర్చివేడుచునుంటిరా। దానవాంతకనన్ను
బ్రోవనుదైవమేనీవంటిరా। పూనినినుగనుగొన్నవారలపొందునేనికమరువ
రా। కానిలేరాశ్రుతనగపురిప్రకాశశ్రీరామేశ్వరా॥ శ్రీని॥
తల్లియునుదండ్రియునుగురువునుదాతవేనీవంటిరా। కల్లగాదికవినుము
నేనీకరుణకనుపాత్రుండరా। తొల్లిప్రహ్లాదాదిభక్తులతోడునీవనివింటిరా।
చల్లగానన్నేలుశ్రుతగిరిస్వామిశ్రీరామేశ్వరా॥ శ్రీని॥
సారసాక్షుడవనుచునేనీజాడగనుగొనుచుంటిరా। కోరినినుధ్యానించు
వారితోకూడియున్నదివింటిరా। భారకర్తవుగాకచేలునిపావనునిజేసితివి
రా। నేరమెంచకునన్నుశ్రుతగిరినిలయశ్రీరామేశ్వరా॥ శ్రీని॥

ఎక్కడనుజూచిననునీవని యెవ్వరునుగనలేరురా। నిక్కముగసద్బుధులనినుగనినిజమెఱుంగుటవింటిరా। ప్రకృతితోడైయున్ననినునాభావములోగనుగొంటిరా। గ్రక్కునసుదయజూడుశ్రుతగిరిఘనుడశ్రీరామేశ్వరా॥శ్రీ॥

ఆదియంత్యములేకనీవునసాదిరూపుడవంటిరా। పాదుకొనిసచరాచరంబులబ్రహ్మమైయున్నావురా। వేదవేద్యుడటంచుశ్రుతులనువెలయుచున్నది వింటిరా। వాదమేలనురారశ్రుతగిరివాసశ్రీరామేశ్వరా॥జ్ఞాని॥

అంటియంటకనీవునంతటనచలుడైయున్నావురా। మింటిమంటికిసూత్రధారిగమెలగుచున్నదినీవెరా। కంటిలోవెలినంటకనునిష్కళమెనీవనిగంటిరా। జంటబాయకునిన్నుశ్రుతగిరిస్వామిశ్రీరామేశ్వరా॥జ్ఞాని॥

పుట్టుగిట్టుటలేకసర్వముబూనుకొనియున్నావురా। యిట్టిదనినినుదెలియువారలకెందునీవైనావురా। గుట్టుదెలసెనునేడుశ్రీసద్గురునికృపగన్నానురా। దిట్టపరచితిమదినిశ్రుతగిరిదేవశ్రీరామేశ్వరా॥జ్ఞాని॥

అండపిండాండములకునుబ్రహ్మాండమైయున్నావురా। నిండిరామానందయోగివినీవెమైవెలసితివిరా। అండగనువెలిగొండదాసునియాత్మనీవైనావురా। దండివాడవులేరశ్రుతగిరిధామశ్రీరామేశ్వరా॥జ్ఞాని॥

భక్తినీయష్టకముచదివినభక్తులనుపోషించరా। సక్తిమీరగనిహపరంబులస్వామికృపతోనియ్యరా। భక్తవత్సలనాదువిజ్ఞాపనముదయచేకొనుమురా। శక్తిసహితవిలాసశ్రుతగిరిస్వామిశ్రీరామేశ్వరా॥జ్ఞాని॥

కం దా ర్థం ము ఖా రి

శ్రే అందముగాతానంతట। పొందికమైయున్నజాడపుణ్యాత్మకులై। ముందుగగనుగొనముక్తిని। జెందెదరనిదెలియువాడే॥ శీలుడవునన్నా॥ సద్గురుచెంతజేరగగన్నా। ముందువెనుకయెడసందేమిలేక పెంపొందుదానిమది యందునగనుగొన్న। అందరానటువంటిబ్రహ్మానందమునరేబగలునోకాకచందమునవెళ్లెటిరామానందయోగీశ్వరునిజేర॥ శీలుడవునన్నా॥

మే లు కో లు పు భూ పా ళం ఆ ట తా ళం

లేరనీసరివారులేరనిమదిలోనకోరిసేవించితిలేరా। భారకర్తవుగానాభావములోపరబ్రహ్మమైయున్నావులేరా॥ రామమేలుకోరా॥

పంచభూతములప్రపంచమంతటనీవుపట్టుగయున్నావులేరా। సంచితములులేనిసాధులలోవెలిసాక్షినీవైనావులేరా॥ రామమేలుకోరా॥

వాదభేదములేకవసుధలోనన్నిటవర్తింపుచున్నావులేరా। ఆదికినాది

వైనవతరించితివనిరాచార్యుఁడెరిగించలేరా॥ రామమేలు॥

ఆకాశమునుజలమునందుజూచినచిత్రలిఖితిదనీవుగాబోవులేరా। లేకజూచిననంతినేకమైయున్ననిరాకారమూర్తి విలేరా॥రామ॥

మందబుద్ధిమానిమరినిన్నుజూచేటిమరుగునేగనుగొంటిలేరా। అందిపొందకసర్వమంతెటవెలసినయచలుఁడవనిగంటిలేరా॥రామ॥

సూటిగనిన్నుమెచ్చోటజూచినగానిలేటగాయున్నావులేరా। కోటిసూర్యులకన్నమేటివైనరగంటిభాటలోయున్నావులేరా॥రామ॥

ఎరుకచేతనిన్నుపరికింపవలెనన్న యేవస్తువునుగావులేరా। యెరుకమీరినిన్నుయెరిగేటివారికియెదుటనేయున్నావురా॥రామ॥

కోరికతోవినుకొండపట్టణమందుకూరిమినున్నావులేరా। చేరిరామయోగిసేవనేజేయుచుస్థిరపరచియున్నానులేరా॥రామ॥

అండపిండబ్రహ్మాండముయెల్లనునిండియున్నావటలేరా। దండిగవెలిగొండవాసునకునునీదుదర్శనమాయెనులేరా॥రామ॥

హెచ్చుకందార్థం శంకరాభరణం

లోకంబులుతనలోపల। ప్రాకటముగదాల్చినేడుబ్రహ్మముతానై। యేకాకృతినివెలింగెను। శ్రీకాంతునిగన్నవాఁడే॥ శ్రీగురుడవురా॥వాఁడేరామయోగీశ్వరుడురా। సాకారమునభక్తజనులకునెల్లనిరాకారుడితడనిపోకడదెల్పను। యేకరూపముదాల్చియేమిటసోకకనుయెందెందుతానై। గాకయున్నపరాత్మఁడితడనిలోకులెన్నగవెలసియున్న॥ శ్రీగురుడవురా॥

యాల॥ యెదుకులకాంభోది అటతాళం

శ్రీరామానందయోగీశా। శ్రితజనభక్తహృదయేశా। చారుశ్రీసత్కృపవేశా। వోరామయోగీంద్రా। సరసజేర్చుమురజగదీశా॥శ్రీరా॥

అంతారంగామందుననీ। రంతరముమరువకనీ। చెంతజేరివేడుభక్తునీ। వోరామయోగీంద్రా। సంతతముబ్రోవవేబూనీ॥శ్రీరామా॥

పట్టుగానీవైఖరమంతా। బట్టబయలైయున్నవింత। గుట్టుగాదెలసితినేనంతా।వోరామయోగీంద్రా। కోరితీనిరావేనాచెంతా॥శ్రీరామా॥

పంచభూతములకునీవు। మించియున్నానీదుతావు। గాంచిననీవెందునలేవు। వోరామయోగీంద్రా। పంచజేరియున్ననుగావు॥శ్రీరా॥

ముందువెనుకానీవులేకా। యుందువనేనీదుజోక। లిందుదెలసేమరువనిన్నికా। వోరామయోగీంద్రా। అందముగనన్నేలుమికా॥శ్రీరా॥

అంటియంటకనన్నేడ। జంటబాయకనుడుడా। వంటిగానుసీవునాతో
డా। వోరామయోగీంద్రా। వుంటివనిమరువనీజాడా॥శ్రీరా॥
లోకాలోకామందుననీ। రాకారస్వరూపుడనీ। యేకమైనసుతోడనే
బూని। వోశ్రీరామయోగీంద్రా। ప్రాకటముగనిన్నేగంటినీ॥శ్రీరా॥
ముందుగాను నేడురామా। నందయోగీశ్వరునిప్రేమా। నొందకముక్తి
నినెరిగేమా। వోరామయోగీంద్రా। పొందుగాననన్నేలుమా॥శ్రీరా॥
దండిగవిన్గొండలోనూ। నిండివెలిగొండదాసును। దండిజేర్చిబ్రోవానీవే
నూ। వోరామయోగీంద్రా। దాపుజేరిముక్తినేనూ॥శ్రీరా॥

వచనము.

శ్రీరంగని పాదారవిందములయందుబుట్టినగంగ్గకన్నముహాప్రవా
హముగనుంగొని వర్ణించిన కీర్తన.

తేవారము శహనరాగం

వాసవార్చితతమేశ। వరదపాతకవినాశ। దాసమానసవిలాస। తరణి
నిర్జితవిభాస। భూసురావననుశీల। భుజగపరియంకలోల। భాసితశ్రుతగిరి
శ। పాహిమాంజానకీశ॥

కమాన్ రూపకతాళం

రంగనీకృపనాకుగలుగు। గంగాదారిణ్యావే శ్రీ॥రంగ॥ అంగజజనకుండై
మునివుంగవులనుబ్రోచినశ్రీ॥రంగ॥
మత్స్యరూపముననుజలధిజొచ్చిసోమకాసురుని। గ్రుచ్చి వేదములను వేగ
దెచ్చిఁయజానకిచ్చినశ్రీ॥రంగ॥
నిర్మలుడైసురలకెల్లనిక్కముదయనమృతమిచ్చు। కూర్మరూపముననుజల
ధికుండగాచరించినశ్రీ॥రంగ॥
కోపముననుకనకనేత్రుకుంభిణిజుట్టగవరాహ। రూపమునుధరించివాని
రూపుమాపుజేసినశ్రీ॥రంగ॥
సారెకుప్రహ్లాదుడుమదిగోరివేడనరమృగావ। తారమెత్తిఘనములచేదై
త్యునిబరిమార్చినశ్రీ॥రంగ॥
బాలకుడైబలినిమూడుపాదములనుగోరియా। వేళనింద్రునకుజగములకే
లికగావించినశ్రీ॥రంగ॥
నీమముచేక్షత్రియులనెనామముగలవారినిబలు। తామసమునద్రుంచిప
రశురాముడనజెలంగినశ్రీ॥రంగ॥

దనుజనాశాపకులకుసురమునిఘనులువేడగానతరధ। తనయుడైజనించిదైత్య తతులనుదంచాడిన(శ్రీ॥రం౯॥

భావమందు నైవ్రుడునుదృఢభక్తి నిడనపాదములను। సేవకులగువారిఘను ల జేయుట కెలుబడగు(శ్రీ॥రం౯॥

శుద్ధమానవరూపనశోభనాంగుడై వెలుంగు। బుద్ధరూపుడనగభువన పూజితుడై వెలిగెను(శ్రీ॥రం౯॥

కలియుగమున కల్లతానుకలికిరూపమునుధరించి। ఖలులశిక్ష జేతునని డి కాంక్షతో వెలింగెడు(శ్రీ॥రం౯॥

పరమపవిత్రివనినిన్నుభక్తితో శ్రీపాదుకాదాది। వరులెల్లనుహరికుమారి వనినిను ప్రార్థింతురు(శ్రీ॥రం౯॥

అందముగను శ్రీ రామానందాచార్యయోగీశ్వరుకృప। నొందియున్నభక్తుని మొ డసం దేహంబేలను(శ్రీ॥రం౯॥

తరుణశౌ(శుతగిరిపురీశుదయచే వెలిగొండదాసుని। కథ వేలను దారినివ్వ వమ్మాగుండ్లకమ్మా(శ్రీ॥రం౯॥

మాలిని శహన

పరమపదవిహారా। భార్గవీచిత్తచోరా। సురనరవరసేవ్యా। సుస్థిరా హ్లాదభావ్యా। తరణివిజితతేజా। దానవాబ్జాతరాజ। వర(శుతగిరిఖేలా। పాహిమాంలక్ష్మిలోలా॥

శ్రీ రామానందగురుబ్రహ్మణేనమః।

భైరవిరాగం ఝంపెతాళం

శ్రీ దాయకంబునై కెలువొందువశవసల। పాదుకొనిమరినాల్గుపత్ర ములసూ। మేదినితత్వమూలాధారచక్రమున॥

ఓంసహస్రశీర్షం దేవంవిశ్వాక్షంవిశ్వశంభువమ్। విశ్వంనారాయణం దేవమక్షరంపరమంపదమ్। విశ్వతఃపరమాన్నిత్యంవిశ్వంనారాయణం హరిమ్। విశ్వమేవేదంపురుషస్తద్విశ్వముపజీవతి। పతింవిశ్వాస్యాత్మేశ్వ గంశివమచ్యుతమ్॥

వేదవిదుడైపట్టివిష్ణుపతికీ॥ జయమంగళంనిత్యశుభమంగళం॥

ఆరయగబభమయరలనువర్ణ ములగూడి। యారుదళములను చెన్నలరు చుండి। తీరుగానమరుస్వాధిష్ఠానచక్రమున॥

నారాయణంమహాజ్ఞేయంవిశ్వాత్మానంపరాయణం। నారాయణప
రోజ్యోతీరాత్మానారాయణఃపరః। నారాయణపరంబ్రహ్మంతత్వన్నారా
యణఃపరః। నారాయణపరోధ్యాతాధ్యానంనారాయణఃపరః। యచ్చ
కించజ్జగత్సర్వందృశ్యతేశ్రూయతేపివా। అంతర్బహిశ్చతత్సర్వంవ్యాప్తనా
రాయణస్థితః అనంతమవ్యయంకవిగ్ంసముద్రేంతంవిశ్వశంభువం॥

భారతిపతియైనబ్రహ్మకిపుడూ॥జయ॥

దనరారుచున్నపదిదళములనుడఢణలను। తథదధనపఫలనుదగిలివెలు
గూ। మణిపూరకమునసిర్మలకాంతిశ్రీలక్ష్మి॥

పద్మకోశ ప్రతీకాశగ్ంహృదయంచాప్యధోముఖం। అధోనిష్ట్యావిత
స్త్యాంతే। నాభ్యాముపరితిష్ఠతి। జ్వాలామాలాకులంభాతివిశ్వస్యాయతనం
మహత్। సంతతగ్ంశిలాభిస్తులంబత్యాకోశసన్నిభం। తస్యాంతేసుషిరగ్ం
సూక్ష్మంతస్మిన్ త్సర్వంప్రతిష్ఠితం। తస్యమధ్యే మహానగ్ని। ర్విశ్వార్చిర్వి
శ్వతోముఖః॥ నెనసియుండినవిభుంశేషునకునూ॥జయ॥

తనరుద్వాదశదివ్యదళములనుకఖగఘఙ। లనుచఛజఝఞటఠలను
గి। ఘనయనాహతచక్రమునపార్వతీదేవి॥

సోగ్రభుగ్విభజన్తిష్ఠన్నాహారమజరఃకవిః। తిర్యగూర్ధ్వమధశ్శా
యీరశ్మయస్తస్యసంతతా। సంతాపయతిస్వందేహమాపాదతలమస్తకః। త
స్యమధ్యేవహ్నిశిఖాఅణియోర్ధ్వావ్యవస్థితః। నీలతోయదమధ్యస్థాద్విద్యు
ల్లేఖేవభాస్వరా॥ నెనయశ్రీరజితాచలేశ్వరునకూ॥జయ॥

స్వరుసతోపదియారువర్ణంబులఅల। ధరియించుపదియారుపత్రములనూ
సరవితోడవిశుద్ధచక్రాగ్రమునజేరి॥

నీవారశూకవత్తన్వీ। పీతాభాస్వత్యణూపమా। తస్యాశ్శిఖాయామధ్యే
పరమాత్మావ్యవస్థితః। సబ్రహ్మాసశివస్సహరిస్సేంద్రస్సోక్షరఃపరమస్వ
రాట్। రాజాధిరాజాయప్రసహ్యసాహినేనమోవయంవైశ్రవణాయకుర్మ
హే। సమేకామాన్కామకామాయమహ్యంకామేశ్వరోవైశ్రవణోద
దాతు। కుబేరాయవైశ్రవణాయమహారాజాయనమః॥ యిరువుగావెలు
గొందునీశ్వరునకూ॥జయ॥

తనరిహంక్షంబనెఘనవర్ణములగూడి। యును రెండుపత్రములనుచితము
గుదు। మొనయునాజ్ఞాచక్రమునవినిర్మలరూప॥

ఓంతద్బ్రహ్మఓంతద్వాయుఃఓంతదాత్మా।ఓంతత్సత్యంఓంతత్సర్వంఓంత

త్పురోర్ణమః॥ అంతశ్చరతిభూతేషుగుహాయాంవిశ్వమూర్తిషు। త్వంయజ్ఞ స్త్వంవషట్కారస్త్వమింద్రస్త్వగ్ంరుద్రస్త్వంవిష్ణుస్త్వంబ్రహ్మాత్వం ప్రజాపతిః॥ త్వంతదాపఆపోజ్యోతీరసోమృతంబ్ర। హ్మాభూర్భువస్సువరోం॥ మనఘుమైకనిపట్టు నాత్మకిత్రుతూ॥జయ॥

వలనైనఆకగలనువర్ణములజెలువొంది। లలినొప్పవేయురేకులుగల్గినా। జ్వలితసాహస్రారచక్రంబునవసించి॥

అద్వైతంవిష్ణవేచయుష్నిర్వపతియజ్ఞో వైవిష్ణుఃయజ్ఞఏవాంతతఃప్రతితిష్ఠతి సూత్రజుహోతివిష్ణవేస్వహాయజ్ఞాయస్వాహా। ప్రతిష్ఠాయైస్వాహేతి।ఈశానస్సర్వవిద్యానామీశ్వరస్సర్వభూతానాంబ్రహ్మాధిపతిబ్రహ్మణోధిపతిబ్రహ్మాశివోమేఅస్తుసదాశివో॥ వెలుగొందుగురురాజవీరునకునూ॥జయమంగళంనిత్య శుభమంగళం॥

ధారుణినిశ్రుతశైలధాముడై వెలిగొండదాసుబ్రోవగనెంచిదనువుగాంచీ। చారుతరసత్కృపాసాంద్రుడైవెలిగొందు। శ్రీరామయోగీంద్రశేఖరునా॥జయమంగళం॥

హరిః

శ్రీ గురుభ్యోనమః

శ్రీకరవికారివత్సరాశ్వీయుజశుక్ల। దశమిస్థిరవాసరమునందుదారోశేమ। యోగివర్యాంకితంబుగానొనరదీని। పరిసమాప్తంబుజేయగాబడెమెధరణి॥

శ్రీ రామానందగురుబ్రహ్మణేనమః